KOLOMBİYA
PAZAR BİLGİLERİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İçindekiler

1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI 3

2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ 13

3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER 15

4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER 25

5. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER.....28

1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI

Dış Ticaret Mevzuatı

Genel olarak Kolombiya dış ticaret ve gümrük rejimleri ile ilgili bilinmesi gereken maddeler şunlardır:

1. Kolombiya bir Dünya Ticaret Örgütü üyesi olduğu için serbest ticarete dayalı bir dış ticaret rejimi uygulamaktadır.
2. Kolombiya dış ticaret ve gümrük uygulamalarında "World Customs Organization" tarafından onaylanan "Harmonized Commodity Description and Coding System" kullanmaktadır.
3. Gümrük vergisi oranları %0, %5, %10 veya %15 oranlarında uygulanmaktadır. Bu oran ürün bazında değişiklik göstermektedir. Bazı özel durumlarda, örneğin bazı tarımsal ürünler ve araç ithalatında, bu vergi oranı daha yüksek olabilmektedir. Müşavirliğimizce, ilgili ürünün GTİP kodu kullanılarak "Kolombiya Gümrük İdaresi (DIAN)"nden ilgili ürüne uygulanan gümrük vergisi öğrenilebilmektedir.
4. İthal mallar ayrıca KDV (Kolombiya'daki karşılığı, IVA) ile vergilendirilmektedir. Bu oran %19'dur. Buna ilaveten, bazı likörler ve motorlu taşıtlar ise tüketim vergisi ile vergilendirilmektedir.
5. Kolombiya'da geçici ithalat sistemi yer almaktadır. Bu sistem ile ihraç edilecek ürünlerin üretimi için kullanılacak hammadde ve girdilerin ithalatında bütün vergiler askıya alınabilmektedir.
6. Kolombiya'da bölge içindeki firmaların faydalandığı özel dış ticaret, vergi ve gümrük rejiminin uygulandığı Serbest Ticaret Bölgeleri vardır.

İthalat, yabancı menşeli malların, gümrük formalitelerinin sürekli veya geçici olarak yerine getirilmesi ile ulusal gümrük bölgesine girişi olarak tanımlanır. Malların bir serbest ticaret deposundan ulusal gümrük bölgesine getirilmesi de bir ithalat olarak kabul edilir.

İthalat ayağında, dış ticaret perspektifinden bakıldığında, iki rejim vardır: serbest ithalat rejimi ve önceki lisans rejimi. Birinci rejime göre, ithalat beyannamesinin destekleyici belgesi olarak bir ithalat kaydına ihtiyaç duyulmaktadır. Önceki lisans rejimine göre, özel piyasa koşullarındaki ürünlerin ithalatı (kullanılmış mal, kusurlu, tamir edilmiş, yeniden imal edilmiş, kalitesiz vb.) ve gümrük vergisi muafiyeti talep eden malların özel mevzuat kapsamında ithal edilmesi gibi durumlarda ithalat lisansı zorunludur.

İhracat, malların ulusal gümrük bölgesinden çıkıp dünyanın geri kalanına veya Kolombiya'daki bir serbest ticaret bölgesine gönderildiği dış ticaret işlemlerini oluşturur. Aynı zamanda, malların serbest ticaret depolarından çıkışları da ihracat olarak kabul edilmektedir.

Kolombiya'dan bir ürün veya hizmet ihraç etme süreci, gümrük yönetmeliklerinde belirtilen prosedürler aracılığıyla bir sevkiyat yetkisinin kabul edilmesi ve dosyalanması ile başlar. Sevkiyat yetkilendirildikten, mallar yüklendikten ve nakliyeci tarafından sevkiyat sertifikası düzenlendikten sonra, sevkiyat yetkisi başvurusu her türlü amaç için ilgili iade olarak kabul edilir. Kolombiya'da, ihracatlar bir gümrük vergisine tabi değildir ve aşağıdaki gibi özel işlemlerden yararlanabilir:

• Özel ihracat ve ithalat programları (Plan Vallejo).
• İhracat için ulusal ürünleri satın almak üzere özel olarak kurulmuş işletmeler olan uluslararası pazarlama acenteleri (İspanyolca Comercializadoras Internacionales). Bu işletmeler tarafından satın alınan malların üreticileri ve tedarikçileri, mal ihracatçısıymış gibi aynı imkanlardan faydalanırlar.
• Vergi iadeleri için özel ihracat programları.

Dış Ticaret Prosedürleri
Kolombiya'da ürün ithalatı genellikle serbesttir yani ürün ithalatından önce gümrük otoritelerinden bir ön izin alınması gerekmez fakat bazı ürünlerde bu durum farklıdır. Örneğin, silah, ilaç üretiminde kullanılacak bazı maddeler ve kullanılmış makine ve ekipman ithalatında Ticaret, Sanayi ve Turizm Bakanlığı'ndan lisans alınması gerekmektedir. Başvuru online olarak yapılabilmektedir. Sistemin adı "Single Counter for Foreign Trade ("Ventanilla Unica de Comercio Exterior") – VUCE –"dir. Sistem Kolombiya Ticaret, Sanayi ve Turizm Bakanlığı tarafından yönetilmektedir.

Bazı ürünlerin ithalatında ise serbestlik olmasına karşın ithalat bazı kurumların onayına bağımlıdır ve bu kurumlardan onay alınması gerekmektedir. Bu durum ülke içi tüketicilerin güvenliği içindir ve ithal edilen ürünlerin bazı standartları sağlaması gerekmektedir. Bazı yiyecekler, sebzeler ve elektronik ekipmanlar bu kapsamdadır.

Dış Ticaret için Tek Pencere (Ventanilla Unica de Comercio Exterior - "VUCE"), ithalat / ihracat operasyonlarında yer alan kuruluşların gereksinim, prosedür ve belgelerini uyumlaştırmak amacıyla 2014 yılında oluşturulmuştur. Bu tek pencere, prosedürlerin zaman çizelgesinin ve maliyetlerinin azaltılmasına katkıda bulunmaktadır. "VUCE"de 21 bağlı kuruluş ve 2 ilişkili kuruluş, 62.000 kayıtlı kullanıcı, 4,5 milyon işlem yer almaktadır. İthalat ayağında bu sistem ile ithalat kotaları yönetilebilmektedir. (Örneğin: Hibrid araçlar, çelik tel, yağlar ve diğerleri). İhracat ayağında ise belirli ürünler için yetkili makamlar tarafından alınması gereken ihracat izinleri alınabilmektedir. Ayrıca ihracat kotaları (örn. Ham deri ve ıslak mavi, rafine edilmemiş tam şeker kamışı, rafine edilmemiş şeker, şeker ve şekerli ürünler) için izinler alınabilmektedir. Bu sistem ile Kolombiyalı üreticiler de sisteme kayıtlarını yapabilmektedir. Her yıl bu kayıt yenilenmelidir.

Gümrük Beyannameleri

Kolombiya yasalarına göre gümrük beyannameleri, beyannamede kendi adlarıyla veya yerleşik kişiler adına mal beyanı yapan gerçek veya tüzel kişilerdir. Beyan Taraflar şunlardır: (i) ithalatçı; (ii) ihracatçı; (iii) posta hizmeti operatörleri; (iv) hızlı teslimat operatörleri ve (v) nakliyeci. Yukarıda bahsi geçen düzenleme, gümrük komisyoncusu veya yetkili kişilerin doğrudan Gümrük İdaresinden önce hareket edecekleri raporlama kurumlarıdır.

a) Yüksek İhracat Yapan Kullanıcılar: "DIAN" tarafından Yüksek İhracat Yapan Kullanıcılar (İspanyolca kısaltmasına göre ALTEX) olarak tanınan şirketler bir dizi vergi ve idari imtiyazlardan yararlanmaktadır. "ALTEX" olarak tanınabilmek için kriterler vardır. Örneğin ALTEX olmak için başvurulan tarihten 12 ay önceki dönem boyunca en az FOB 2 milyon dolar ihracat yapmış olmak gerekmektedir.
b) Daimî Gümrük Kullanıcıları (UAP): İdari hususlar ve vergilendirme konusunda yine avantajlara sahip bu gruba dahil olabilmek için son 12 ayda en az FOB 5 milyon dolar ihracat

yapmış olmak veya son 3 yılda yıllık ihracat ortalamasının bu bedel olduğunu ve son 12 ayda en az 100 kez ithalat ve ihracat işlemi yapıldığının belgelenmesi gerekmektedir.
c) Yetkili Ekonomik Operatörler: "Yetkili Ekonomik Operatör (AEO)", "Ulusal Gümrük İdaresi (DIAN)" tarafından Kolombiya'daki uluslararası tedarik zincirinin bir parçası olarak ulusal hükümet tarafından belirlenen asgari koşulları yerine getiren kişilere verilen statüdür. Bu statü güvenli ve güvenilir dış ticaret operasyonlarını garanti etmektedir. "AEO" olmanın avantajları vardır.

Gümrük Kontrolü
7 Nisan 2021'de Kolombiya hükümeti, gümrük yönetmeliğinin değiştirildiği 360/2021 sayılı Kararını yayınlamıştır ve bu karar uygulanmaktadır.

İthalat Rejimi
İthalat, gümrük formalitelerinin yerine getirilmek suretiyle yabancı menşeili malların ulusal gümrük bölgesine girişi ve kalıcı ya da geçici olarak kalması olarak tanımlanmaktadır. Bir serbest ticaret bölgesinden ulusal gümrük bölgesine mal girişi de ithalat olarak kabul edilmektedir. 360/2021 sayılı sayılı Karar aşağıdaki ithalat rejimlerini belirlemişlerdir:

***Son İthalat**:
- Tüketim için ithalat
- Gümrüksüz ithalat
- Garanti kapsamında ithalat
- Aynı bölgede yeniden ithalat
- Dış işleme yoluyla yeniden ithalat

***Askıya alınan rejimler**:
- Aynı bölgede yeniden ihracat için geçici kabul
- Dahilde işleme için geçici kabul

***Özel rejimler**:
- Kiralanan malların geçici olarak ithalatı veya satın alma opsiyonlu "leasing" ile kira sözleşmesi
- Posta trafiği
- Hızlı teslimat
- Gezginler
- Ev malzemeleri
- Özel kullanım taşıma araçlarının geçici olarak ithalatı
- Yükseklikte gezinmeye uygun özel kullanım amaçlı eğlence araçlarının geçici ithalatı
- Boru hattı ağları ile ithalat
- Tüketim hükümleri

a) **Serbest Dolaşım Rejimi Kapsamı İthalat**: Kolombiya'ya yapılan ithalatın çoğunluğu bu ithalat rejiminden beyan edilmektedir. İthalatçı tüm gümrük işlemlerini tamamladıktan sonra ithalatçı malın kullanım hakkını alır.

b) **Geçici İthalat**:
-**Aynı koşullar altında yeniden ihracat için geçici ithalat**: Ulusal gümrük alanına belirli bir süre içinde, yani kullanımlarından kaynaklanan normal amortisman dışında herhangi bir değişiklik yapılmadan, ihraç edilmesi gereken bazı malların ithalatı anlamına gelir. Bu tür ithalat altında,

gümrük vergileri (tarifeler ve KDV) askıya alınır veya ertelenir. İki şekilde olabilmektedir: Kısa süreli ve uzun süreli. Kısa süreli ithalatta; Sergilerde, fuarlarda veya kültürel etkinliklerde sergilenmesi amaçlanan mallar, 2394/2002 sayılı Kararnamede listelenen sermaye malları ve bunların işleyişi için gerekli parçalar ve yedek parçalar gibi belirli ihtiyaçları karşılamak üzere gereken malların ithalatı için geçerlidir. İthalatın azami süresi altı aydır ve üç aya kadar uzatılabilir. İstisnai durumlarda, gümrük makamının izniyle, 3 ay daha uzatılabilir ve toplam en fazla 1 yıl uzatılabilir. Bu tür geçici ithalatta, geçici ithalat süresi boyunca hiçbir ithalat vergisi (gümrük vergisi ve KDV) ödenmez. Uzun sureli ithalat; 2394/2002 sayılı Kararnamede yer alan alt başlıklar listesinde listelenen sermaye mallarının, onların aksesuarlarının, parçalarının ve yedek parçalarının ithalatı için geçerlidir. Bu ithalatın azami süresi beş (5) yıldır. Bu durumda, ithalat vergileri taksitlendirilir ve her taksitin ödeme anında mevcut döviz kuru dikkate alınarak altı ayda bir ödenir.

-**Dahilde işleme için geçici ithalat**: Gümrük tüzüğü uyarınca dahilde işleme için izin verilen geçici ithalat türleri şunlardır:

-**Sermaye mallarının dahilde işlemesi için geçici ithalat**: Sermaye mallarının, bunların yedek parçalarının, altı (6) aydan daha uzun olmayan bir süre boyunca onarım ve yenileme için geçici olarak ithalatına izin verilerek gümrük vergileri askıya alınmaktadır. Bu süre 6 ay daha uzatılabilir. Bu süre zarfından sonra ürün tekrar ihraç edilmelidir.

-**Dahilde işleme için geçici ithalat**: "Yüksek İhracat Yapan Kullanıcılar" (İspanyolca ALTEX) veya "Daimi Gümrük Kullanıcıları" (İspanyolca UAP) olarak bilinen firmalar tarafından dönüşüm, işleme veya endüstriyel üretime tabi olacak geçici hammadde ve malzeme ithalatına izin verilmektedir. Bu tür ithalat durumunda, ihracat için üretilecek mallarda katma değer olarak kullanılması kaydıyla, bu tür hammadde ve malzemeler üzerinde ithalat vergisi ödenmemesine izin verilmektedir. Bu tür malların yerel satışı yürürlükteki gümrük hükümlerine göre kısıtlanmıştır.

-**Özel bir ithalat sistemi ile geçici ithalat (Plan Vallejo)**: Dış ticaret işlemlerini teşvik etmek için Kolombiya, gümrük mevzuatına "Plan Vallejo" olarak da bilinen özel ithalat-ihracat programları dahil etmiştir. Bu programlar aracılığıyla sermaye malları, hammadde, malzeme ve parça gibi mallar belirli vergi avantajlarıyla ithal edilebilmektedir. Bu avantajlar, özel programın faydalanıcısı tarafından yapılan mamul veya hizmetlerin belirli ihracat taahhütlerine uymasına tabidir.

-**Uluslararası kiralama**: Uluslararası kiralama, beş yıldan uzun bir süre ulusal gümrük bölgesinde kalabilecek sermaye mallarının uzun vadeli geçici ithalatının finansmanına uygulanabilmektedir. Buna ek olarak, "DIAN (gümrük idaresi)", beş yıl içinde ithal edildikleri takdirde, aynı gönderinin bir parçası olarak gelemeyen aksesuarların, parçaların ve yedek parçaların uzun süreli geçici ithalatına izin verebilmektedir. İthalat vergilerinin (gümrük vergisi ve KDV) ödenmesi yılda iki kez yapılmaktadır. Malların Kolombiya'da daha uzun süre kalma durumunda, erteleme için maksimum süre beş yıldır. Anlaşmanın süresi beş yılı aştığında ödenmemiş tüm gümrük vergileri ödenmelidir.

c) Diğer ithalat türleri: Kolombiya'da, bazıları önemli faydalar sağlayan farklı ithalat türleri de vardır:

- Franchise ile ithalat
- Onarım veya değiştirme sonrasında yeniden ithalat
- Aynı durumda yeniden ithalat
- Garantiye uyum için ithalat
- Dönüşüm veya montaj ithalatı

- Posta trafiği ve acil teslimatlar
- Gezginler
- Ticari değeri olmayan numuneler

Ticaret Politikası Savunma Önlemleri

Kolombiya'da, anti-damping vergileri, sübvansiyonlar ve telafi edici vergiler gibi belirli bir ülkeden üreticiler veya ihracatçı şirketler tarafından yaratılan haksız ticaret uygulamalarından korunmak için mekanizmalar vardır. Anti-damping prosedürü 1750/2015 sayılı Kararname ile düzenlenmektedir. Aynı şekilde, belirli bir ulusal üretim sektörünün ekonomik dengesini korumak amacıyla koruma önlemleri de alınabilmektedir. Bu 152/1998 sayılı Kararname ile düzenlenmiştir. Şunu da belirtmek gerekir ki Kolombiya, 30 Nisan 1995'ten beridir bir Dünya Ticaret Örgütü üyesi olarak DTÖ kurallarını da uygulamak zorundadır.

İhracat Rejimi

İhracat, malların ulusal gümrük bölgesinden çıktığı ve dünyanın geri kalanına veya Kolombiya'daki bir serbest ticaret bölgesine gönderildiği dış ticaret operasyonlarını oluşturmaktadır. Ayrıca, serbest ticaret depolarından mal çıkışı ihracat kabul edilmektedir. Kolombiya'dan bir ürün veya hizmetin ihraç edilmesi süreci, gümrük düzenlemelerinde belirtilen prosedürler yoluyla sevkiyat yetkisinin kabulü ile başlar. Sevkiyat onaylandıktan sonra, mallar yüklenir ve gönderilir. Kolombiya'da ihracat herhangi bir gümrük vergisine tabi değildir ve aşağıdaki gibi özel imtiyazlardan yararlanabilmektedir:

- Özel ihracat ve ithalat programları (Plan Vallejo).
- Uluslararası pazarlama acentaları, ihracat için ulusal ürünler satın almak üzere özel olarak kurulmuş işletmelerdir. Bu işletmeler tarafından satın alınan malların üreticileri ve tedarikçileri, mal ihracatçıları gibi aynı faydaları elde etmektedir.
- Vergi iadeleri için özel ihracat programları.

360/2021 sayılı Karar ile ihracata ilişkin hükümler de belirlenmiş olup, bu Karar kapsamında aşağıdaki ihracat rejimleri yer almaktadır:

- **Geçici ihracat**
  - Aynı bölgede yeniden ithalat için geçici ihracat
  - Dahilde işleme için geçici ihracat
- **Kesin ihracat**
  - Kesin ihracat
  - Ticari değeri olmayan numunelerin ihracatı
  - Kahve ihracatı
- **Özel ihracat rejimleri**
  - Posta trafiği
  - Hızlı teslimat
  - Gezginler tarafından yapılan geçici ihracat
  - Ev eşyalarının ihracatı
  - Boru hatları ihracatı

Aşağıda, şu anda yürürlükte olan 2685/1999 sayılı Kararname uyarınca uygulanan ihracat rejimleri yer almaktadır:

- **Kesin ihracat**: Ulusal malların başka bir ülkede, ulusal gümrüklerde veya bir veya serbest ticaret deposunda kesin olarak kullanılmasına veya tüketilmesine izin vermektedir.
- **İyileştirme için geçici ihracat**: Yurtdışında veya serbest ticaret bölgesinde dönüşüm, detaylandırma, onarım amacıyla ulusal malların geçici olarak çıkışına izin verilmektedir.
- **Aynı aşamada yeniden ithalat için geçici ihracat**: Geçici ihracata, dönüşüme veya montaja tabi olan ulusal malların kesin çıkışına izin vermektedir.
- **Yeniden ihracat**: Geçici bir ithalat rejimine, dönüşüm veya montaj rejimine tabi olan malların ulusal gümrük bölgesinden kesin çıkışa izin vermektedir.

Söz konusu rejim kararları aşağıda listelenmiştir:

Karar	Konu
299/1995	Telafi edici haklar
152/1998	Genel korunma önlemleri, giyim için geçici koruma önlemleri ve tarım ürünleri için, özel koruma önlemleri uygulama usul ve kriterleri.
1407/1999	Özel korunma önlemleri prosedürü
2685/1999 değiştirildi	Gümrük Tüzüğü
624/1989 değiştirildi	Vergi Tüzüğü
4149/2004	Dış ticaret işlemlerinin kolaylaştırılması
4240/2000 değiştirildi	Gümrük Tüzüğü Yönetmeliği
1004/2005	Serbest ticaret bölgesi rejimine erişim için temel prosedürler
1820/2010	İkili korunma önlemleri-uluslararası anlaşmalar
1750/2015	Anti-damping Uygulaması Dayanağı
1446/2011	1999 tarihli 2685 sayılı Kararname'ye yeni madde
1142/2010	Hangi departmanların serbest ticaret bölgesi olacağı
2129/2011	Putumayo, Nariño, Huila, Caqueta ve Cauca departmanları için özel bir kalıcı serbest ticaret bölgesinin varlığını ilan etmek için koşulları belirlemektedir
3568/2011	Yetkili ekonomik operatör figürünün oluşturulması (OEA).
1625/2016	Bir dizi ürünün ithalatı için (0) tarife oranı sağlar.
0925/2013	İthalat kayıtları ve lisansları için geçerli kuralları ortaya koyar
1289/2015	Ticaret, Sanayi ve Turizm Bakanlığı'nın yapısını değiştirmektedir.
390/2016	Yeni Gümrük Tüzüğü
1649/2016	Özel İhracat ve İthalat Sistemleri ile İlgili Tasarruflar (Plan Vallejo)
2153/2016	Gümrük Vergisi Tarifeleri
2147/2016	Serbest Ticaret Bölgesi Rejimi
349/2018	Gümrük Rejiminde Değişiklik
1165/2019	Gümrük Rejiminin Tek Kararda Birleştirilmesi
360/2021	Gümrük Rejiminde Değişiklik

Gümrük Vergileri

Gümrük vergisi oranları %0, %5, %10 veya %15 oranlarında uygulanmaktadır. Bu oran ürün bazında değişiklik göstermektedir. Bazı özel durumlarda, örneğin bazı tarımsal ürünler, konfeksiyon, ayakkabı ve araç ithalatında, bu vergi oranı daha yüksek olabilmektedir. Müşavirliğimizce, ilgili ürünün GTİP kodu kullanılarak "Kolombiya Gümrük İdaresi (DIAN)"nden ilgili ürüne uygulanan gümrük vergisi öğrenilebilmektedir.

Gümrük beyancısı, kendi adlarına veya beyannamede yerleşik kişiler adına Mal Beyannamesi yapan gerçek veya tüzel kişilerdir. Bildiren Taraflar şunlardır: (i) ithalatçı; (ii) ihracatçı; (iii) posta hizmeti operatörleri; (iv) hızlı teslimat operatörleri ve (v) aktarma ve gemide seyir halindeki gönderici.

Yeni gümrük yönetmeliğinin (2016 tarihli 390 sayılı Karar) yürürlüğe girmesinden sonra Gümrük İdaresi (DIAN) tarafından Kalıcı Özel Kullanıcı (UAP) olarak tanınan şirketler, vergi ve idari alanlarda bir dizi yükümlülük ve avantaja sahiptir. Gümrük İdaresi (DIAN) tarafından bu şekilde tanınabilmek için, ya önceki on iki (12) ayda 5.000.000 ABD dolarına eşit bir FOB değeri için dış ticaret işlemleri gerçekleştirilmelidir ya da geçmiş 3 yılda yıllık ortalama olarak böyle bir değer bildirmelidirler. Son 12 ayda da en az 100 ithalat veya ihracat beyannamesi vermiş olmalıdırlar. Vergi mükellefi hâlihazırda büyük bir vergi mükellefi olarak sınıflandırılmışsa, 5.000.000 ABD doları koşulu %60 azaltılabilmektedir.

UAP tanındıktan sonra firmalar aşağıdaki avantajlara sahip olabilirler:
• Otomatik olarak ithal edilen mal çıkışı.
• Hammaddeler veya malzemeler ihraç edilecek malları üretmek için kullanılacak ise, gümrük vergileri ödemeden endüstriyel işleme rejimleri için geçici ithalat olarak hammadde veya girdileri ithal etme imkânı.
• DIAN (Gümrük İdaresi)'dan önce tüm dış ticaret işlemlerini kapsayan tek bir küresel garanti sağlama imkânı
• ALTEX gereksinimleri karşılandıktan sonra, ALTEX için belirlenen avantajlara erişim.
• Bir önceki ay içinde teslim alınan mallar için ilk beş (5) gün içinde Gümrük Bilişim Sistemi üzerinden ödeme beyannamesi verilmesi.

İç Vergiler ve Oranları

Gümrük vergilerinin bir parçası olan katma değer vergisi (IVA) oranı, Kolombiya Vergi Kanununda %19 olarak düzenlenmiştir.

Gelir, Ara sıra Kazançlar ve Temettüler için alınan vergiler ise şu şekildedir: Gelir vergisi 2023 yılı için oran %35'tir. Ara sıra kazançlar için %10, Temettüler için ise yine %10'dur.

Kolombiya'da uygulanan Özel Tüketim Vergisi taşıtlar, telekomünikasyon ve yiyecek ve içecek sektörlerinden alınan dolaylı vergilerdir. %2-4-8-16 oranlarında değişiklik göstermektedir.

Mali İşlem Vergisi, çek ve tasarruf hesaplarından ve kasiyer çeklerinden alınır. Oranı %0,4'tür.

Sanayi ve Ticaret Vergisi ticari bir müessese olsun veya olmasın, belediye veya ilçe yetki alanlarında sınai ve ticari faaliyetler veya hizmetler üzerinden alınan vergidir. Bu vergi, ilgili yerel makamlar tarafından belirlenir ve tahsil edilir. Oranı şirket gelirinin %0,2 ile %1,4'ü arasındadır.

Emlak Vergisi; Kolombiya'da mülkiyet, intifa hakkı veya taşınmaz mal bulundurma hakkından yıllık olarak alınan vergidir. Bu vergi, mülkün bulunduğu belediyeler veya ilçeler tarafından belirlenir ve tahsil edilir. Oranı %0,5'ten %1,6'ya kadar değişmektedir.

Ürün Standartları ile ilgili Uygulamalar

Kolombiya Standartları ve Sertifikasyon Enstitüsü (ICONTEC), 1963 yılında kurulmuş bir özel sektör kuruluşudur. SIC (Superintendencia de Industria y Comercio) kurumu ürün sertifikasyonu, kalite güvencesi, çevre sistemleri sertifikasyonu ve ülke içinde yeni ürünleri test etmek için ICONTEC'i akredite etmiştir.

ICONTEC'in temel amacı, teknik standartların, kalite güvencesinin ve ürün sertifikasyonunun geliştirilmesini teşvik etmektir ve Kolombiya'nın ulusal standardizasyon enstitüsüdür. Uluslararası Standartlar Organizasyonu (ISO) ve Uluslararası Elektro-Teknik Komisyonu (IEC) üyeleridir. ICONTEC, Pan-American Teknik Standartlar Komisyonu'nun (COPANT) kurucu üyesidir ve Pasifik Bölgesi Standartları Kongresi (PASC), Uluslararası Akreditasyon Forumu (IAF) ve ulusal kalite güvence sertifikasyon kuruluşları uluslararası birliği olan IQNet üyesidir.

ICONTEC ayrıca Amerikan Ulusal Standartlar Enstitüsü (ANSI), Alman Akreditasyon Birliği (TGA), Şili Ulusal Standardizasyon Enstitüsü (INN) ve Peru standardizasyon enstitüsü (INDECOPI) tarafından da tanınmaktadır. ICONTEC'in Şili, Kosta Rika, Ekvator, Guatemala, Honduras, Nikaragua, Dominik Cumhuriyeti ve Peru'da ofisleri bulunmaktadır.

ICONTEC'in teknik standartlar geliştirme komiteleri, metroloji, iş sağlığı, hava, toprak ve su kalitesi, katı atık, barkodlar, uygunluk değerlendirmesi, coğrafi bilgiler, çevresel değerlendirmeler, gıda ve sebze standartları ve yapı ürünleri ile ilgili çok çeşitli konuları kapsamaktadır.

Test Etme, Muayene ve Belgelendirme

20 Kasım 2007'de Ticaret Bakanlığı, Ulusal Kalite Politikasının yönergelerini izleyerek ve ülkenin uygunluk değerlendirme sertifikalarının uluslararası tanınmasına izin vermek ve ISO / IEC 17011 standartlarına uygun laboratuvar testleri ve kalibrasyon sertifikaları düzenlemek amacıyla Kolombiya Ulusal Akreditasyon Örgütü'nün (ONAC) bir kamu-özel kuruluşu olarak kurulmasını onaylamıştır. ONAC, 2008 tarihli 4738 ve 3257 sayılı Kararnamelere göre, Tüketici Koruması için Yetkili Müfettiş (SDPC) aracılığıyla daha önce SIC'ye atanmış bir görev olan test ve kalibrasyon laboratuvarlarının yanı sıra sertifikasyon kuruluşlarını da akredite etmekte ve denetlemektedir.

Çoğu tarımsal ürün ithalat lisansları Ticaret, Sanayi ve Turizm Bakanlığı tarafından otomatik olarak verilmektedir ve "ücretsiz" dir. Ancak, Ticaret Bakanlığı'nın ithalat izni vermeden önce ön onay alması gereken bazı tarımsal ürünler vardır. Bu ön onaylar, ithalat için sağlık veya bitki sağlığı (sanitary ve phytosanitary) sertifikası verilmesi yoluyla Tarım ve Kırsal Kalkınma Bakanlığı (MARD) ve Sağlık ve Sosyal Koruma Bakanlığı (MHSP) tarafından düzenlenmektedir.

Özel sektörden ithalat operasyonları gözlemcileri giriş limanlarındaki malları diğer görevlilerle birlikte muayene etmektedirler. Gözlemciler, ürün miktarlarını, ağırlıkları, gümrük değerlerini ve GTİP kodlarını belirleme ve anlamada diğer resmi görevlilere yardımcı olmaktadırlar.

Gıda, ilaç, tıbbi cihaz ve halk sağlığı ile ilgili diğer ürünlerin kullanımı ve tüketimi ile ilgili sağlık standartlarının uygulanması yoluyla Kolombiyalıların bireysel ve kolektif sağlığının korunması için çalışan bilimsel bir teknik gözetim ve kontrol kuruluşu olan "INVIMA (Instituto Nacional de Vigilancia de Medicamentos y Alimentos)" dan bahse konu ürünlerin ithalatı için sertifika alınması ve bu kuruma ürünlerin kaydettirilmesi gerekmektedir. Bu işlem ithalatçının sorumluluğunda olmakla birlikte her ithalatçı da Ticaret, Sanayi ve Turizm Bakanlığı'na kayıtlı olmak zorundadır.

"ICA (Instituto Colombiano Agrepecuario)" kuruluşu ise tarımsal faaliyetler için kullanılacak girdilerin, ithal edilen hayvanların, sebzelerin, hayvansal ürünlerin teknik kontrolünü yapmaktadır. Güvenli gıda amacıyla "sanitary" ve "Photosanitary" sertifikalandırması da yine bu kurum tarafından yapılmaktadır. SISPAP Tarım Ürünleri İthalat ve İhracat Bilgi Sistemi marifetiyle ithalat ve ihracatçılar işlemlerini yürütebilmektedir.

Kolombiya'ya elektronik ürün ihracatında ise Kolombiya hükümeti ürünler için bazı gereklilikler ve standartlar şart koşmuştur. Bu şartlar "RETIE- Elektrik Tesisatı Teknik Yönetmeliği" 180398/2004 sayılı Kararı ile açıklanmıştır. "RETIE"nin temel amacı, insan, bitki ve hayvan yaşamının güvenliğinin yanı sıra sivil, mekanik ve ekipman üretim yönetmeliklerine uygun olarak elektriksel riskleri önleyen, en aza indiren ve ortadan kaldıran önlemleri oluşturmaktır. Buna ek olarak, elektrik tesisatlarının doğru çalışmasına, yani güvenilirliğe, kaliteye uygun ürün ve ekipman kullanımına dayanarak güvenliği sağlamak için gereklilikleri, teknik özellikleri ve elektrik tesisatları için minimum güvenlik standartlarını belirlemektedir. Bu nedenle Kolombiya'ya elektrik ve elektronik ürün ihracatında RETIE sertifikasının alınması şarttır.

Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme

Gıda, ilaç ve tekstil ürünleri gibi belirli ürünler için özel işaretler veya etiketler gereklidir. İşlenmiş gıda ürünlerindeki etiketler şunları belirtmelidir: ürünün özel adı, üstünlük sırasına göre içerikleri, üretici ve ithalatçının adı ve adresi, birim sayısı, saklama ve kullanma talimatları (gerektiğinde), son kullanma tarihi ve Sosyal Koruma Bakanlığının veya SIC'in gerektirdiği diğer talimatlar, etiketler ve resimler yanlış veya yanıltıcı olamaz.

Farmasötik ürünler üzerindeki etiketler İspanyolca olarak belirtilmelidir: jenerik adı, ticari adı, net ağırlığı veya hacmi, aktif bileşenlerin ağırlığı veya miktarı, lisans numarası ve lot kontrol numarasıyla birlikte "tıbbi, dişçilik veya veteriner reçetesi altında satılıktır" ibaresi yer almalıdır. Sınırlı raf ömrüne sahip ürünler için, etiketler son kullanma tarihini içermelidir. Böcek öldürücüler ve diğer toksik ürünler, kafatası ve kemik sembolü içermeli, İspanyolca "zehir" kelimesini ve kullanım ve panzehirlerle ilgili bilgileri göstermelidir. Panzehiri olmayan ürünler ruhsatlandırılamaz ve yalnızca halk sağlığı yetkililerinin doğrudan kontrolü altındaki programlarda kullanılabilirler.

SIC, uluslararası ölçüm sistemi kullanılarak ölçü biriminin görüntülenmesi dahil olmak üzere tüm ürünlerin (ithal edilen veya yerel olarak üretilen) etiketleme ve işaretleme gerekliliklerine uyumu denetlemektedir. ICONTEC, farklı ürünler için etiketleme ve işaretleme gereksinimleri konusunda bazı Kolombiya teknik standartları geliştirmiştir.

Kasım 2011 tarihli 4175 sayılı Kararname ile oluşturulan Ulusal Metroloji Enstitüsü (INM), metroloji sistemlerinin kalibrasyonunu sağlar ve Uluslararası Yasal Metroloji Örgütü (OIML) ile teknik eğitim verir ve faaliyetleri koordine eder. INM, metroloji sorumluluklarını SIC'den almıştır ve Kolombiya endüstrisine referans olarak hizmet eden temel fiziksel özellikler (ağırlık, hacim, sıcaklık, vb.) için ulusal standardı kontrol etmektedir.

Teknik Engeller

Her ne kadar "Single Counter for Foreign Trade" ("Ventanilla Unica de Comercio Exterior") – VUCE programı ithalat ve ihracat için evrak sürecini önemli ölçüde kolaylaştırmış olsa da Kolombiya bürokrasisi hala hem yerli hem de yabancı şirketler için ticaretin önünde bir engel oluşturmaktadır.

Piyasaya arz edilen tüm ürünlerin güvenli ve kaliteli olmasını sağlamak ülkelerin en temel öncelikleri arasındadır. Bu amaçla, ürünlerin uyması gereken teknik kriterler (standartlar ve teknik düzenlemeler) ile ürünlerin bu kriterlere uygun üretildiğini belgeleyen uygunluk değerlendirmesi işlemlerine günümüzde daha fazla başvurulmaktadır. Standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi prosedürleri, sınai, ekonomik ve ticari gelişmeye katkıda bulunan, insan can ve mal güvenliğini korumayı amaçlayan, modern ekonominin ve standardizasyon sisteminin temel taşlarıdır.

Bununla birlikte, standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri çoğu zaman insan sağlığı ve güvenliği gibi meşru amaçların ötesinde ticarette teknik engeller olarak adlandırılan ve uluslararası ticaretin serbest akışını olumsuz etkileyen engellere yol açmaktadır. Uluslararası kabul görmüş standartlardan farklı teknik kriterler belirlenmesi ve gerektiğinden katı test ve belgelendirme işlemlerinin zorunlu kılınması bu alandaki en önemli sorunlardır. Şeffaf bir şekilde kabul edilmeyen ve uygulanmayan bu düzenlemeler ihracatçı firmalar açısından ek külfet ve maliyetlere de yol açmakta ve rekabet edebilirliklerini güçleştirmektedir. İhracatta karşılaştığımız ticarette teknik engellerin önlenmesi, sürdürülebilir ihracat artışının sağlanması açısından da önemlidir.

Bu kapsamda, T.C. Ticaret Bakanlığı Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü internet sayfasında konu ile ilgili ayrıntılı bilgi mevcuttur (*https://teknikengel.ticaret.gov.tr/*). Ticarette Teknik Engeller İnternet Sitesi, ihracatçılarımızın ticarette teknik engeller alanında yararlanacağı ve etkin olarak kullanacağı temel bir platform olarak yapılandırılmıştır. Bu çerçevede; ihracata konu ülkenin ticarette teknik engeller uygulamaları hakkında bilgi sahibi olunabilmekte, ihtiyaç duyulan ülke mevzuat ve uygulamaları hakkında ilave bilgiler Bakanlığımızdan talep edilebilmekte ve ihracatta karşılaşılan ticarette teknik engeller interaktif olarak Bakanlığımıza bildirilebilmektedir. Ticarette Teknik Engeller İnternet Sitesine üyelik suretiyle ilgilenilen ülke ve ürün gruplarına ilişkin taslak düzenlemeler e-posta ile günlük olarak gönderilmektedir. Ayrıca, firmalarımız ihracatlarını olumsuz etkileyebilecek diğer ülke düzenlemelerini taslak aşamasında öğrenip yorum yapabilmektedir. Ticarette Teknik Engeller İnternet Sitesine üyelik ücretsizdir.

2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ

Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları

Kolombiya'daki fikri mülkiyet hakkı düzenlemelerinin çoğu Andean Topluluğu (CAN) tarafından çıkarılmaktadır ve yerel mevzuat kapsamında düzenleme yapılabilmesi için belirli hususlar içermektedir. CAN tarafından çıkarılan düzenlemeler ortak olmasına ve ulusal mevzuata üstün gelmesine rağmen, her üye ülke (Kolombiya, Peru, Bolivya ve Ekvator) bağımsız ve özerk otoritelere ve kayıt sistemlerine sahiptir.

CAN üye ülkeleri ortak bir fikri mülkiyet rejimine sahip olmasına rağmen (sınai mülkiyet için 2000 tarihli ve 485 sayılı Karar, telif hakları için 1993 tarihli ve 351 sayılı Karar ve bitki ıslahçı hakları için 1994 tarihli ve 345 sayılı Karar), tümünde koruma sağlayan ortak bir kayıt sistemi yoktur. Bu nedenle, fikri mülkiyet haklarının yeterli şekilde korunmasını sağlamak için her CAN üye ülkesinde başvurular yapılmalıdır (telif hakkı ve ilgili haklar hariç).

Kolombiya'daki sınai mülkiyet hakları şunları içerir: ayırt edici işaretler (ticari markalar, sloganlar, ticari isimler, ticari amblemler ve coğrafi işaretler dahil) ve yeni oluşumlar (patentler, endüstriyel tasarımlar ve entegre devrelerin yerleşim tasarımları dahil). Kolombiya'da sınai mülkiyet konusunda geçerli düzenleme, 2000 tarihli ve 486 sayılı And Topluluğu Kararı'dır.

En önemli 4 madde:

1. Bir ticari markanın kullanılması, üzerinde münhasır haklar sağlamaz. Münhasır haklar elde etmek için, marka ulusal yetkili makama yani “Superintendence of Industry and Commerce, (SIC)” kurumuna kaydettirilmelidir. Ticari markaları ve patentleri kaydetme işlemlerinin niteliği idaridir, adli değildir. Bu tür işlemler SIC ile gerçekleştirilmelidir. Resmi başvuru ücreti ödenerek ve başvuru formu doldurularak başvuru gerçekleştirilir. Resmi gerekliliklere uygunluk kurum tarafından incelenir.
2. Kolombiya tüm edebi, bilimsel ve sanatsal çalışmaları telif hakkı ile korur. “Dirección Nacional de Derechos de Autor” kurumuna yapılan kayıt, eserin oluşturulma tarihini kanıtlar ve üçüncü taraflara karşı tanıtım hakkı verir.
3. Maddi olmayan duran varlıklara ilişkin haklar (ticari marka tescili, buluşun patenti, telif hakkı), farklı sözleşmeler ile ticari işlemlere konu olabilir.
4. Kolombiya Madrid ve PCT protokolüne üye bir ülkedir.

Dağıtım Kanalları

Kolombiya, ürün türüne bağlı olarak çeşitli dağıtım yöntemleri sunmaktadır. Genellikle geleneksel yöntemler kullanılmaktadır. Üreticiden toptancılara/distribütörlere ulaşan ürünler oradan süpermarketlere, marketlere, mağazalara iletilmektedir. Ürünler oradan nihai kullanıcı ile buluşmaktadır.

İthal edilen ürünlerin çoğu, özellikle de sermaye teçhizatı ve hammaddeler hala acenteler ve distribütörler aracılığıyla satın alınırken, bazı büyük yerli imalat şirketleri bu ürünleri doğrudan ithal etmektedir. Ayrıca, bazı büyük distribütörler, toptancılar ve son kullanıcılar ilgili ülkede satın alma ofisleri ve depolar açmakta ve tedarikçiler ve üreticilerle internet üzerinden iletişim kurarak Kolombiya'daki aracılardan kaçınmaktadır.

Malların düşük faturalandırılması (genellikle Çin menşeli) ve büyük indirimlerle satılan kaçak mallar yasal perakendeciler için sorun olmaya devam etmektedir. Serbest ticaret bölgeleri ve gümrüklü antrepolar, ithal mallar ve ihracata yönelik malların işlenmesi için yaygın olarak kullanılmaktadır. MUISCA elektronik gümrük sistemi kaçakçılık ve faturalama konularında çalışmaktadır.

Tüketici Tercihleri

Yüksek faizler ve enflasyon nedeni ile yoksul hane halklarının satın alma gücü ciddi oranda azalmaktadır. Yerel sanayinin gelişimi yıllar itibariyle yetersiz kalırken, Kolombiyalılar ithal ürünler almaya alışkın hale gelmişlerdir. Fiyat, Kolombiya'da satın alma kararlarında önemli bir faktördür. Bununla birlikte, Kolombiyalı tüketiciler bir ürün satın alırken ekolojik ve etik özelliklere giderek daha fazla önem vermeye başlamışlardır. Kolombiyalı tüketiciler, ürünün nerede ve nasıl yapıldığını giderek daha fazla merak etmeye başlamışlardır. Ayrıca ürünün geri dönüştürülebilir olup olmadığına da dikkat etmektedirler.

Gıda ürünleri ile ilgili olarak tüketiciler, markanın itibarına, beslenme bilgilerine ve ambalajın çekiciliğine önem vermektedirler. Satış sonrası hizmet ve tüketici desteği, satın alma kararında belirleyici faktörlerdir. Kolombiyalıların yalnızca bir azınlığı yüksek bir satın alma gücüne sahiptir ve Kolombiyalı tüketicilerin çoğu için fiyat ana kriter olmaya devam etmektedir.

E-ticaret gelişmemiş olsa da istikrarlı bir şekilde büyümeye devam etmektedir. Önümüzdeki yıllarda, e-ticaretin Kolombiya hükümeti tarafından internet altyapısına yapılacak büyük yatırımlardan faydalanması bekleniyor. Kolombiyalı tüketiciler, başta Amerika, Çin, Meksika ve Brezilya olmak üzere yabancı web sitelerinden alışveriş yapmaya alışkındırlar.

Satış Teknikleri ve Satışı Etkileyen Faktörler

Satış için iyi bir fiyat, iyi bir satış sonrası garanti, yedek parça imkanları karşı tarafa sunulmalıdır. Kolombiyalıların direkt olarak üreticiyle muhatap olabilmesi avantajdır. Kolombiyalılar için güven çok önemli bir unsurdur. Mümkün olduğunca karşı tarafa güven vermekle birlikte karşı tarafa da güvenmek elzemdir. Ticaret işlemlerinde ehil kişilerle çalışılmalı ve evrak işlerinde dikkatli ve titiz olunmalıdır. Aksi takdirde ciddi zaman kayıpları yaşanabilir. Kolombiya'da bir temsilciliğin bulunması bir avantajdır. İspanyolca bilen bir eleman çalıştırmak son derece avantajlıdır. Kamu ihalelerine katılmak planlanıyor ise mümkün olduğunca erken davranmak gerekmektedir.

Kamu İhaleleri

Kolombiya Hükümeti, satın alma ve tedariki stratejik bir nokta olarak kabul etmektedir. Bu nedenle Hükümet, 3 Kasım 2011 tarihli 4170 sayılı Kararname ile "Colombia Compra Eficiente" yi oluşturmaya karar vermiştir.

Aşağıdaki web sitesi, Kolombiya Hükümeti'nin tüm sektörlerdeki satın alma süreçlerini, teklifleri ve ihaleleri duyurmak için hazırladığı platformdur. Yerel ve uluslararası müteahhitlerin, kamu alımları konularında Kolombiya Hükümeti ile iletişime geçebilmelerinin tek yolu budur.

• *https://www.colombiacompra.gov.co*

Kolombiya'da ihalelerin işleyiş sürecini ayrıntılı açıklayan bağlantı aşağıdadır:

• *https://colombiacompra.gov.co/sites/cce_public/files/cce_documents/guia_obra_publica_ing.pdf*

3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER

Tarım ve Hayvancılık

And dağlarının engebeli bozkırlarından tropikal Karayip ovalarına kadar, Kolombiya'da tarım, iklim çeşitliliğini yansıtmaktadır. Kolombiya'nın yaklaşık 1.412 milyon metrekarelik bir arazi uzantısı vardır ve bu, ülkeyi doğal kaynaklar açısından zengin ve dünyanın en çok biyolojik çeşitliliğe sahip ikinci ülkesi yapmaktadır.

Tarım, tarihsel olarak Kolombiya'nın ekonomik gelişiminin en önemli motorlarından biri olmuştur. Sektör, rekabet ve karşılaştırmalı avantajlar açısından sürdürülebilir potansiyele sahiptir ve GSYİH'nın %6,31'ini oluşturmaktadır.

Kolombiya'daki tarımın 2021-2026 döneminde %7'lik bir yıllık bileşik büyüme oranı göstermesi beklenmektedir. Dünyanın en büyük ikinci kahve yetiştiricisi olan Kolombiya, her yıl toplam dünya üretiminin %13-16'sını karşılamaktadır. Muz, ekonomik açıdan kahveden sonra ikinci sıradadır. Diğer önemli ihraç ürünleri arasında şeker kamışı ve pamuk bulunmaktadır. Gıda ürünleri arasında pirinç, manyok ve mısır en önemlileridir. Son 20 yılda meyve ve palmiye yağına ayrılan ekim alanı %221 artmış ve toplam ekin alanındaki payı %1,9'dan %7,4'e yükselmiştir. Kolombiya, avokado, ananas, mango, dolmalık biber, acı biber, papaya, çilek, soğan ve patates yetiştirmeye uygun 2,4 milyon hektardan fazla alana sahiptir.

Kolombiya için 2020 yılından itibaren tarımsal ürünlere yönelik artan uluslararası taleple birlikte bir kalkınma ve konsolidasyon hareketliliği bekleniyordu. COVID-19 salgını sonrası süreçte tedarik zincirlerinin bozulması ile teslimatlarda gecikmeler yaşanmıştır. Eski Kolombiya hükümeti Mart 2020'de, tarımsal operasyonları, özellikle tohum ve girdi alımlarını desteklemek için "Colombia Agro Produce" programını başlatmıştır. Program, orta ve büyük ölçekli üreticiler için düşük faizli kredi imkânı sunmuştur. Ancak 2022 yılında pesoda yaşanan devalüasyon, ithal edilen tarımsal girdilerin fiyatını artırmıştır. Kolombiya için önemli olan diğer tarım ürünlerine bakıldığında, avokado, muz, palmiye yağı, mısır, kahve ve kakao üretimi öne çıkmakta olup bu ürünlerde yüksek miktarlarda ihracat görülmektedir.

Öte yandan Kolombiya, 624.000'den fazla çiftlikte yer alan 28 milyondan fazla sığır ile Latin Amerika'daki en büyük dördüncü sığır sürüsüne sahiptir. Ülkede yıllık 7000 milyon litreden fazla süt ve 800.000 tondan fazla et üretilmektedir. Ülke, hormonlar veya büyüme destekleyicileri kullanmadan hayvanın doğal gelişim ve besi döngüsüne saygı duyarak, yıl boyunca sığırları otlakla beslemeye olanak sağlayan ayrıcalıklı bir coğrafi konuma sahiptir. Ülkede 700 bin civarı hayvan yetiştiricisi vardır.

Kolombiya, dünyadaki en iyi genetik kaliteye sahip olmasıyla ünlü Brahman ve Zebu gibi ırklara sahiptir. Kolombiya'daki hayvan sürüsü, Antioquia (%11,3), Caquetá (%7,9), Meta (%7,7), Casanare (%7,6) ve Córdoba (%7,6) bölgelerinde yoğunlaşmıştır.

Kolombiya, Rusya, Mısır, Angola, Peru, Ürdün, Lübnan, Birleşik Arap Emirlikleri ve Şili gibi pazarlara sığır eti ihraç etmektedir. İhracat sığır karkası, soğutulmuş, dondurulmuş kemiksiz ve vakumla paketlenmiş sığır etinden oluşmaktadır.

Müşavirliğimizin araştırmaları sonucunda sızma zeytinyağı, Ayçiçek yağı, çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları, makarnalar ve kuskus, tatlı bisküvi ve gofretler, muhtelif kuru baklagiller ve kedi veya köpek maması ürünlerinde Kolombiya pazarına giriş potansiyeli ve bu üretimlerde Kolombiya'nın ciddi ithalat, ülkemizin de ihracat potansiyeli olduğu tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra sebze ve meyve, balık, peynir ihracatında da potansiyel bulunmaktadır. Yumurta, konserve kanatlı etinde ve unda küçük bir ithalatçıdır fakat bu ülkeye ihracatımız bu ürünlerde olmadığı için yine değerlendirilebilir sektörlerdir. Kuru meyve ihracatında da önemli bir potansiyelimiz bulunmaktadır. Ülke ithalatı genel olarak Serbest Ticaret Anlaşması olan ve komşu ülkelerle (ABD, Latin Amerika ve AB ülkeleri). Dondurulmuş balık gibi Uzakdoğu'dan da alımları vardır. Ülkemizin Kolombiya'ya tarım ve hayvancılık ihracatı istenen seviyelerden uzaktadır.

Kolombiya, Latin Amerika ve Karayipler bölgesinin en büyük dördüncü süt üreticisidir (Brezilya, Arjantin ve Meksika sırayla ilk 3'ü oluşturmaktadır). And bölgesinin ise en büyük süt üreticisidir. Yüksek miktarda et ve yumurta üretimi de bulunmaktadır. Kolombiyalı yerel üreticiler yerel süt ihtiyacının büyük bölümünü karşılayabilmektedir.

Ülkenin tahıl tüketim ihtiyacının yaklaşık %85'i ithalatla karşılanmaktadır. Ülkenin tahıl ithalatı yaklaşık 8,5 milyon tondur. Kolombiya'daki tahıl üretimi, ağırlıklı olarak mısır ve pirinçtir. Kolombiya pesosunun ABD doları karşısında sert değer kaybı, yüksek uluslararası pirinç fiyatları ve Ekvador ve Peru'dan düşük pirinç ithalatı pirinç fiyatlarını arttırmıştır. Kolombiya pirinç üretiminin yaklaşık %40'ı doğu ovalarında veya ürünün yağmurla beslendiği ve çeltik bazında ortalama 4,0 MT/Ha verime sahip olan Llanos bölgesindedir.

DIAN (Ulusal Gümrük ve Vergi Kurumu) verilerine göre 2024 yılında toplam ülke ithalatı, 63 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşirken, tarım, gıda ve içecek ürünleri ithalatı ise aynı dönemde 9 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir. DANE (Ulusal İstatistik Kurumu) verilerine göre ise, toplam ihracat %20'si, ithalatın %14'ü, ulusal tüketimin ise %17'si tarım, gıda ve içecek ürünlerinden oluşmaktadır. Tahıllar ve tahıl müstahzarları, toplamda yaklaşık %30 bir payla en çok tüketilen ürün grubu konumundadır. DANE rakamları, hububatın en fazla ithalat yapılan gümrük tarifelerinin ilk 10'unda yer aldığını göstermektedir. Geçtiğimiz yıl Kolombiya'da, yarısından çoğu mısır ithalatı olmak üzere, hububat ithalatı 2.5 milyar ABD dolarından fazla gerçekleşmiştir. Bu ithalatın %50'si ABD, geri kalanı ağırlıklı olarak Latin Amerika bölge ülkeleri menşeli olarak gerçekleştirilmiştir. ABD-Kolombiya serbest ticaret anlaşmaları, ticaret alışkanlıkları ve coğrafi avantajlar göz önüne alındığında, Kolombiyalı tahıl ihracatçıları için ABD ana pazar olmaya devam etmektedir.

Mısır ve buğday üretimi yatay seyrederken, artan talebi karşılamak için ithalatın artmaya devam etmesi beklenmektedir. Kolombiya mısır üretiminin önümüzdeki yıllarda değişmeyeceği tahmin edilmektedir. Bununla birlikte, tüketimin, hayvan yemi endüstrisinden gelen artan taleple birlikte yükseleceği tahmin edilmektedir. Mısır ithalatının %95'i hayvan yemine, kalan %5'i ise insan tüketimine yöneliktir.

Pirinç, Kolombiya'da temel bir temel gıda maddesidir ve komşu ülkelere kıyasla kişi başına tüketimi yüksektir. Kolombiya pirinç tüketimi dünya tüketimindeki düzenli ve yavaş artışa paralel olarak yükselmektedir. En son 2023 yılında kişi başına pirinç tüketimi 42 kilogram seviyesine yükselmiştir. 2022 yılında pirinç yetiştiricilerini ekili alanı genişletmeye motive eden

yüksek yerel fiyatların bir sonucu olarak pirinç ekim alanları bir önceki yıla göre %16 oranında artmış olup bu artış eğiliminin devam ettiği tahmin edilmektedir. Pirinç ithalatında Amerika Birleşik Devletleri birinci tedarikçidir.

Kolombiya, 350,000 hektar'dan fazla ekili alan ve yaklaşık 1,200,000 ton üretimle palm yağının Amerika kıtasında ana üreticisidir ve dünyada dördüncü sırada yer almaktadır. Meta ve Santander bölgeleri sırasıyla yaklaşık 360 bin ve 208 bin tonla ana üreticilerdir. Hükümetin yağlı tohumları teşvik etme planı uyarınca, palmiye yağı tarımı Karayip Ovalarında, Orta Magdalena Vadisinde, ova topraklarının alçak eteklerinde ve Kolombiya'nın güneybatısında yoğunlaşmıştır. Palmiye ve palm çekirdeği yağları, yerel pazardaki ulusal sıvı ve katı yağ üretiminin %94.1'ini ve bu ürünlerin tüketiminin yaklaşık %66'sını temsil etmektedir. Aynı şekilde, bu sektörde ülke ihracatı 1990'dan beri önemli ölçüde artırmış olup palm yağı; kahve, çiçek, tropik meyveler ile birlikte şu anda Kolombiya tarım ihracatının önemli bir bölümünü oluşturmaktadır.

Kolombiya'nın yıllık kuru baklagil ithalatı (fasulye, nohut, mercimek vb.-GTP 0713) yaklaşık 190 milyon ABD doları seviyesindedir. İthalatın tamamına yakını yakın bölge ülkelerinden gerçekleşmektedir: ABD, Kanada, Ekvator, Bolivya, Peru, Arjantin. Kolombiya'nın 2024 yılı pirinç ihracatı (GTP 1006) bulunmamakta olup pirinç ithalatı ise 155 milyon ABD doları (ABD %57, Ekvator %33, Peru %7) seviyesindedir. Bu ürünlerde Kolombiya'ya son üç yıldır herhangi bir ihracatımız bulunmamakla birlikte yıllık 1 milyar ABD dolarından fazla olan Dünya'ya ihracatımız ile Kolombiya pazarı için de ihracat potansiyelimizin yüksek olduğu değerlendirilmektedir.

Kolombiya'ya Gümrük Cetvelinde 1806 tarife kodu altında sınıflandırılan Çikolata ve Kakao İçeren Diğer Gıda Müstahzarları ürünlerinde Kolombiya'ya ihracatımız 2024 yılı istatistiklerine göre yıllık ortalama 3 milyon ABD doları seviyesindedir. Kolombiya yıllık toplam 2024 yılı ithalatı: yaklaşık 58 milyon ABD doları (ABD, Brezilya, Meksika, Almanya, İtalya, Ekvator, Türkiye). Bununla birlikte ağırlıklı bölgelere olmak üzere toplam yıllık 135 milyon ABD doları seviyesinde 2024 yılı Kolombiya ihracatı bulunmaktadır (ABD %29, Ekvator %13).

Kolombiya makarna ithalatçısı bir ülkedir. Kolombiya'nın makarna (GTP 1902) ithalatı artmakta olup 2024 yılında yaklaşık 40 ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştirir. Türkiye'nin Kolombiya'ya 2019 yılından bu yana makarna ihracatı bulunmamaktadır. Türkiye'nin genel ihracatı ise yaklaşık 1 milyar ABD doları seviyesindedir. Türkiye için potansiyel ithalatçı bir ülkedir Kolombiya. İthalatın ağırlıklı kısmı İtalya'dan (%53 pay) gerçekleştirilmektedir. Grupo Nutresa (Pasta Doria), San Remo, Pastas La Muñeca Kolombiya'daki önemli makarna üreticileridir.

Kolombiya'da gıda ürünleri ithal etmek ve dağıtmak için, ürünlerin Kolombiya Ulusal İlaç ve Gıda Gözetim Enstitüsü'ne (INVIMA) kayıtlı olması gerekmektedir. Aşağıdaki ürünlerin kaydedilmesine gerek yoktur:

- Herhangi bir dönüştürme işlemine tabi tutulmamış gıdalar; tahıllar, taze sebze ve meyveler, bal vb.
- Herhangi bir dönüştürme işleminden geçmemiş soğutulmuş veya dondurulmuş çiğ hayvansal gıdalar

- Sanayi ve gastronomi sektöründe gıda ve yemek hazırlamada özel kullanım için ülkede üretilen veya ithal edilen gıda ve hammaddeler.

Gıda ürünlerinin ithalatı için Kolombiya Tarım Enstitüsü (ICA)'dan ithalat sağlık izni (sanitary permit) alınması gerekmektedir.

Önemli Kurum ve Kuruluşlar:

- FENALCE (The National Federation of Cereal, Legume and Soy Growers)

https://www.fenalce.co

- ACOSEMILLAS (Colombian Federation of Seeds)

https://acosemillas.org/

- ASOGRASAS (Colombian Association of Consumable Oils)

http://www.asograsas.com/

- Ministry of Agriculture and Rural Development

https://www.minagricultura.gov.co/paginas/default.asp

- INVIMA (The Colombia National Food and Drug Surveillance Institute)
- ICA (The Colombian Agricultural Institute)

https://www.ica.gov.co/

- FEDEPALMA (Colombian Association of Palm Oil producers)

https://fedepalma.org

- SAC (Colombian Association of Farmers)

https://sac.org.co/

- FEDEARROZ (Colombian Federation of Rice Growers)

https://www.fedearroz.com.co/es/

- ANDI (National Association of Businessman / FEDEMOL)

http://www.andi.com.co/Home/Camara/11-fedemol

Önemli Fuarlar:

https://expoagrofuturo.com/en/
https://agroexpo.com/
https://feriainternacional.com/
https://feriaalimentec.com/

Önemli Toptancı ve Süpermarketler:

- GRUPO ÉXITO www.grupo-exito.com
- OLIMPICA www.olimpica.com
- ALKOSTO www.alkosto.com.co
- SUPERMERCADOS JUMBO https://www.tiendasjumbo.co/
- SUPERMERCADOS METRO https://www.tiendasmetro.co/

Sanayi

İnşaat Malzemeleri ve Demir Çelik

İnşaat sektörü, Kolombiya ekonomisinde en hızlı büyüyen sektörlerden biridir, dinamik bir endüstridir ve madencilik ve hizmet faaliyetleri gibi ülkenin diğer önemli sektörlerinden daha öndedir. Önümüzdeki 5 yıl içerisinde inşaat sektörünün ortalama %5 oranında büyümesi ve ülkedeki büyümeyi yönlendiren ana sektörlerden biri haline gelmesi beklenmektedir. Kolombiya, Latin Amerika'nın üçüncü büyük inşaat pazarıdır. Kolombiya ulusal hükümetinin dört mevcut inşaat programı vardır; Casa Ya, Casa Ahorro, Free Houses program ve kredi sübvansiyonları. Bu programlar bu sektör için hükümetin güçlü desteğini göstermektedir.

Yapılan hesaplamalara göre, yıllık inşaat malzemesi üretiminin 320 milyon tona kadar çıkacağı tahmin edilmektedir. 2022 yılında Kolombiya'daki çimento tüketiminin 14 milyon tona ulaştığı tahmin ediliyor. Özellikle son on yılda inşaat malzemesi ihtiyacının iki katına kadar çıktığı tahmin edilmektedir. Kolombiya'nın bu sektörde ciddi ithalat ve yatırım ihtiyacı olduğu net bir şekilde görülmektedir. Ülkemizin de Kolombiya'ya ihracatı en fazla bu sektördedir.

İnşaat ve altyapı sektöründe Kolombiya'nın ulaşım altyapısının oldukça zayıf olması, özellikle karayolları ve köprülerin yenilenme ihtiyacı sebebiyle büyük bir altyapı açığı bulunmaktadır. Ülkede demiryollarının da neredeyse yok denecek kadar yetersiz oluşu karayollarının önemini ve aciliyetini arttırmaktadır. Ülkeye yeni tünel, liman, havaalanı inşası ve yenilenmesi için önemli yatırımlar gerekmektedir. Ülkede ciddi oranda konut açığı da vardır.

Kolombiya'da önümüzdeki yıllar için planlanan önemli projeler yer almaktadır. Pazara giriş için en büyük tavsiyemiz Müşavirliğimiz desteğinde ve koordinasyonunda Kolombiya'daki müteahhitlik, alt yapı ve üst yapı projelerini takip etmek ve projelerde yer almaktır.

DANE'ye göre, hırdavat sektörü, GSYİH'nın %2.5'ine ulaşarak önemli bir sektör haline gelmiştir. Kolombiya'da çoğunluğu Medellín Ticaret Odası'na kayıtlı, yaklaşık 26.000 hırdavat mağazası bulunmaktadır. Bu mağazaların yıllık ortalama satışları yaklaşık 6,4 milyon ABD doları seviyesindedir. Bu sektör için Kolombiya'da büyüme tahminleri yüksektir. Kolombiya petrol ve türevleri ihracatçısı bir ülke olduğu için petrol ve enerji sektörü için boru, çelik aksesuar ve her türlü alete ihtiyaç vardır. Hükümetin 2022-2026 ulusal kalkınma planının iskan bölümüne göre, ulusal barınma ihtiyacı plan dönemi içerisinde 2021 yılı seviyesi olan %31 oranında %26 oranına indirilecektir. Aynı dönemde, 220.000 adet yeni sosyal konut yapımı hedeflenmektedir. Kolombiya'nın 5G projeleri de yine inşaat malzemesi ihtiyacını artırmaktadır. Kolombiya inşaat sektöründe en büyük payı yaklaşık ikişer trilyon ABD doları büyüklük ile çimento-beton ve demir-çelik ürünleri alt sektörleri oluşturmaktadır. Daha sonra bunu yaklaşık 750 milyon ABD doları ile boya ve yapı kimyasalları, 500 milyon ABD doları ile inşaat için PVC ve plastik ürünleri, 400 milyon ABD doları ile seramik ürünler, 350 milyon ABD doları ile kablo ve elektrik malzemeleri, 250 milyon ABD doları ile cam ve cam ürünleri ve diğer ürünler izlemektedir.

Kolombiya hükümeti 2023 yılından itibaren 132 dördüncü ve beşinci nesil hava, kara ve deniz ulaşımı projelerinin (toplam ulusal yatırım bütçesinin %70'ini ayırarak) yürütüldüğünü, 130 projeye (31'i beşinci nesil olmak üzere) ilişkin ise kaynak sağlandığını duyurmuştur.

Ulusal Altyapı Ajansı - ANI, mega proje olarak adlandırdığı projelerinin ilk aşamasında karayolu ağı, demiryolu, havaalanı ve akarsu altyapısında 18 projeye yer vermiştir. Projelerin tahmini bedeli 20 Milyar ABD dolarıdır.

Havaalanı projeleriyle ilgili olarak ANI, Cartagena'daki Rafael Núñez Havalimanı'ndaki çalışmayı 240 milyon ABD doları değerinde bir yatırım olarak planlamaktadır. IP Aeropuertos de Suroccidente (Alfonso Bonilla Aragón de Cali) 750 milyon ABD doları; San Andrés'teki IP Gustavo Rojas Pinilla Havaalanı 250 milyon ABD doları; Kartagena'daki IP Yeni Bayunca Havalimanı'nı 1,5 milyar ABD doları; Bogotá'daki El Dorado Havaalanı Uçuş Sahası 300 milyon ABD doları ve yine El Dorado Havaalanı (El Dorado Max) 3 milyar ABD doları (bu segmentteki

en pahalısı) olarak maliyetlendirmiştir. Cartagena havaalanı ihalesi tamamlanmış olup San Andres ve Suroccidente havaalanlarının ihalesinin 2025 yılı içerisinde tamamlanması öngörülmektedir.

Denizyolu projesi olarak Dique kanalı (900 milyon ABD doları) ve Pisisi Limanı (155 milyon ABD doları) projeleri öne çıkmaktadır.

Bogota, Buenaventura, Cali ve Rionegro havaalanları, Pasto-Popyan ile Villeta–Guaduas karayolları, La Dorada– Chiriguaná demiryolu için projelendirme faaliyetleri tamamlanmış olup 2025 yılı içerisinde ihale aşamasına geçilmesi beklenmektedir. Bogota 1. ve 2. Metro hatları için de finansmanın 2025 yılı içerisinde bulunması öngörülmektedir.

Bu projelerin takibinin yanı sıra firmalarımızın "National Infrastructure Congress (Uluslararsı Altyapı Kongresi)" ve "Latin Amerika Çelik Konferansı (ALACERO event)" konferanslarına katılım sağlamalarının pazara giriş açısından önem arz ettiği değerlendirilmektedir. "Colombia Investment Summit (Kolombiya Yatırım Zirvesi)" her sene tekrarlanacağı düşünülen Kolombiya'daki iş ve yatırım fırsatları hakkında detaylı bilgiler sunan bir organizasyondur. Bu organizasyonda pazara giriş için fırsatlar yakalanabileceği düşünülmektedir. "Expoconstruccion and Expodiseño", "Expocamacol", "Gran Salon Ferretero" ve "Feria Del Hogar"- fuarları da katılım sağlanması gereken önemli etkinliklerdendir. Kolombiya, demir-çelik ürünleri, inşaat malzemeleri ve çimento ihracatında firmalarımıza ciddi fırsatlar sunmaktadır.

Otomotiv

Kolombiya, son 5 yılda 450 binden fazla aracın montajı yapılan, Meksika, Brezilya ve Arjantin'den sonra Latin Amerika'nın en büyük dördüncü otomotiv ve yan sanayi üreticisidir. Otomotiv sektörü, ülkenin GSYİH'sinin ciddi katkıda bulunmaktadır. Kolombiya'da, yaklaşık %60'ı ithal olmak üzere yaklaşık 4 milyon adet araç bulunmaktadır. Kolombiya otomotiv sanayi, genellikle araç ve motosiklet montaj fabrikalarından oluşmaktadır. Bunun yanı sıra bir miktar otomotiv yedek parçası üretim tesisleri de vardır. İthalata bağımlı bir pazardır. Araştırmalara göre araç sahipliği hala yetersizdir. Kolombiya Brezilya'dan sonra kıtadaki en büyük ikinci motosiklet üreticisidir. Motosikletlerin %94'ü yerli olmakla birlikte elektrikli ve hibrid motosiklet üretimi bulunmamaktadır. Otomotiv yedek parçalarının TS16949 standartlarına göre üretildiği bilinmektedir. Ülkede hali hazırda üretim yapan büyük üreticiler: Bogota merkezli yıllık 100.000 araç kapasiteli General Motors (Chevrolet), Medellin merkezli yıllık 80.000 araç kapasiteli Renault, düşük üretimli Daimler ve kamyonet, van, pick-up üreticisi Çinli Foton'dur. Japon Hino markası ise kargo araçları üretmektedir. Üretimler montaja dayalıdır.

Kolombiya'nın yıllık yaklaşık 4,5 milyar ABD doları otomotiv ürünleri ithalatı bulunmaktadır. Türkiye'den Kolombiya'ya 2021 yılından itibaren yıllık olarak sırasıyla; 6,7 milyon, 9,1 milyon, 7 milyon ve 11 milyon ABD doları seviyesinde otomotiv sanayi ürünleri ihracatı gerçekleştirilmiştir. Rekabetçi olduğumuz bu sektörde Kolombiya pazarında ciddi bir potansiyel bulunmaktadır.

Bogota sektörün merkezi konumundadır. Ülkedeki 8 montaj fabrikasının 5 tanesi bu şehirdedir. Valle del Cauca bölgesinde otobüs, kamyon ve motosiklet montaj fabrikaları vardır.

Bölgenin Pasifik Okyanusunda limanının olması ise sektör için avantajdır. Bu bölge elektrik pilleri, lastik ve diğer kauçuk ve plastik otomotiv parçaları üretimi merkezidir. Karayipler bölgesinde yer alan limanlar ise CKD parçaların ülkeye girmesinde kullanılmaktadır. Ülkede araç satışları her yıl artmaktadır. Trafikteki araçların yaş ortalaması yüksek olup yedek parça tüketimi ve ihtiyacı artmaktadır. Bir tarım ülkesi olan Kolombiya yeni ve ikinci el traktör ithalatı da yapmaktadır. Traktör üretiminde lider ülkelerden olan ülkemizin bu pazarı değerlendirmesinde fayda görülmektedir.

Pazara girişte en önemli enstrümanlardan biri ilgili ülkedeki fuarlara katılımdır. Otomotiv sektöründe firmalarımızın katılım sağlamasında fayda görülen Bogota şehrindeki "Expopartes" fuarı bu sektörde önemli bir fuardır. Diğer bir önemli fuar ise "Feria Autopartes" fuarıdır.

Makina

Teknolojik, katma değerli hemen her üründe dışarı bağımlı olan Kolombiya her türlü makine ve makine parçaları konusunda üretimi düşük ve ithalata açık bir ülkedir. Güvenlik sistemleri, ekipman, cihazları alanında pazara giriş için firmalarımızın "International Security Fair (Uluslararası Güvenlik Fuarı)"na katılım sağlamaları son derece önemlidir. Kolombiya güvenlik sektöründe yatırıma açık ve aç bir ülkedir. "International Fair of Bogotá (Uluslararası Bogota Fuarı)" Bogota Uluslararası Endüstriyel Ticaret Fuarı, ulusal ve uluslararası düzeyde bir sanayi ve ticaret ilişkileri platformudur. Bu fuar, yine makine sektöründe pazara giriş için katılım sağlanması önem arz eden büyük bir fuardır. "Andigrafica" fuarı baskı makineleri alanında pazara girmek isteyen firmalarımız için önemli bir etkinliktir. "Expodefensa" ve "F-Air Colombia" fuarına katılım ise savunma sanayimiz için önem arz etmektedir. "Andina Pack Uluslararası İşleme ve Paketleme" fuarı işleme ve paketleme alanındaki firmalarımız için katılım sağlanması gereken bir fuardır. "Agroexpo" ve "Feriainternacional" fuarları tarım makineleri konusunda pazar arayışında olan firmalarımız için önemli fuarlardır. "Expocaire" fuarı ise ısıtma, soğutma ve iklimlendirme konusunda önemli bir fuardır.

Buna ilaveten Müşavirliğimizce yapılan araştırmalara göre pazara giriş için önerilebilecek ve ciddi ihracat potansiyelimizin olduğu düşünülen sektörlerin GTP kodları şu şekildedir: 8407, 8409, 8413, 8414, 8415, 8418, 8419, 8421, 8429, 8431, 8450, 8481, 8482, 8483, 8501, 8502, 8504, 8507, 8517, 8528, 8536, 8544. Söz konusu ürünlerde Kolombiya'nın ciddi ithalat talebi varken, ülkemizin de ciddi ihracat potansiyeli bulunmaktadır. İlgili GTIP'lerde ithalat beyanı bulunan Kolombiya firmalarının ayrıntılı iletişim bilgileri, Müşavirliğimiz veri tabanında yer almakta olup Müşavire Danışın internet sitesi üzerinden talep edilmesi durumunda ihracatçılarımız ile paylaşılabilmektedir.

İlaç ve Kozmetik Sanayi

Kolombiya'daki ilaç sektörü, pazardaki büyümenin devam etmesi nedeniyle büyük bir potansiyele sahiptir. Kolombiya'daki satışlar, yerel para biriminde (COP) yıllık %5 ortalama büyüme gerçekleştirmektedir.

Bu pazar üreticilerinin %66'ı, toptancılarının %65'i ve sektördeki işlerin %49'u Bogota şehrindedir. Ayrıca, Kolombiya'nın başkenti, ihracatın%47'si ve ithalatın %82'si ile sanayinin ana ticaret merkezidir. Kolombiya ilaç sanayinde Latin Amerika'nın 5. büyük pazarıdır. Bunun yanında Kolombiya'nın ilaç ithalatı yüksek düzeydedir.

Kolombiya, Güney Amerika'da 5. büyük kozmetik ve kişisel bakım pazardır. Market büyüklüğü yaklaşık 3.5 Milyar ABD doları seviyesindedir. Bogota ve Cundinamarca bölgesi ülkenin bu sektörde üretim ve ticaret üssüdür. Bu sektördeki ihracat potansiyelimiz, Kolombiya halkının kozmetik ve temizlik ürünlerine düşkünlüğü ve söz konusu sektördeki ürünlerin ülke genelindeki genel fiyat yüksekliği de hesaba katıldığında açıkça görülmektedir. Kolombiya kozmetik ve kişisel bakım ürünleri pazarında en büyük ithalat kalemini 33.02 Gümrük Tarife Pozisyonundaki esans karışımları ve ardından cilt bakım ürünleri oluşturmaktadır. Türkiye olarak Kolombiya pazarına en belirgin ihracatımız tıraş kremleri/aerosol ürünleri ve sabun/kişisel temizlik ürünleri ile sınırlıdır. Katma değerli ihracat ürün kategorisinde bulunan esanslar ve renkli kozmetik/makyaj ürünlerinin ihracatı yok ya da ihmal edilebilir düzeyde bulunmaktadır. İhracatını gerçekleştirdiğimiz ürünlerin ise Türkiye ihracat birim değerinin 2.5 ABD doları/kg ile 1.2 ABD doları/kg aralığında olduğu dikkate alınırsa Kolombiya özelinde pazarın yeterince değerlendirilemediği açıkça görülmektedir.

“Belleza Y Salud” fuarı, Latin Amerika'da kozmetik sektörü ile ilgili en büyük ticari fuardır. Pazara giriş için firmalarımız bu fuarı değerlendirmelidir. “Meditech Uluslararası Sağlık Fuarı” sağlık sektöründeki kilit paydaşları toplamaktadır ve nitelikli iş bağlantıları oluşturmak için uygun platform olarak öne çıkmaktadır. Bu fuar bu sektördeki firmalarımızın pazara girişi için önemli bir fuardır.

Tekstil, Mobilya ve Belirli Ev Aletleri

Söz konusu sektörlerde Kolombiya önemli bir ithalatçıdır. Yerli üreticiler üretimlerinde kullandığı pamuk ipliğini ithalat yoluyla karşılamaktadırlar. Pamuk ipliği ihracatında pazara giriş imkânı bulunmaktadır. Kolombiya’nın tekstil ve moda başkenti Medellin olarak kabul edilmektedir.

Ayrıca, tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim ve eşyası, erkekler ve erkek çocuklar için giyim eşyası ve aksesuarı, kadınlar ve kız çocuklar için giyim eşyası ve aksesuarı, muhtelif ayakkabılar üretiminde Kolombiya kendi kendine yeten bir ülke olmadığı için tekstil sektöründe pazara giriş için ciddi imkanlar bulunmaktadır. Ev araç gereçleri sektöründe ise kendi üretimleri olsa dahi ciddi miktarda ithalat yapan bir ülke konumundadır.

Önemli miktarda mobilya ithalatı da yapan ülkede pazara giriş için “Feria del Hogar (Home exhibition)” fuarına katılım önemlidir. Söz konusu fuar tüketiciler ve toptancılar için Kolombiya’daki en büyük ve en önemli fuardır. Bu önemli fuar ziyaretçilerine ev araç gereçleri (mutfak eşyaları, mobilyalar, halılar, teknolojik ürünler vb.) konusunda çok değişik ve çeşitli ürünleri tanıma fırsatı sunmuştur.

Ayakkabı sektöründeki firmalarımızın katılım sağlamasının faydalı olacağı diğer bir etkinlik ise “Uluslararası Ayakkabı ve Deri Fuarı IFLS”dir. Bu fuar ayakkabı ve deri eşya ve giyim alanında uzmanlaşmış bir etkinliktir. “Createx” Fuarı Kolombiya’nın giyim endüstrisi için en önemli mal tedarik ve bilgi platformudur. Her yıl küçük, orta ve büyük tekstil işletmeleri katılmaktadır. Firmalarımızın pazara giriş için faydalanması gereken önemli bir organizasyondur. “Interzum Bogota” fuarı ise mobilya imalat ve ahşap sektöründe pazar arayışındaki firmalarımız için önemli bir fuardır. Bunların yanında tekstil sektöründe ülkenin en önemli fuarı “Colombiatex” fuardır.

Hizmetler

Hizmetler sektörünün önemi son yıllarda artmıştır. GSYİH'nın %55,7'sini temsil eden sektör, istihdamın %64.5'ini sağladığı için Kolombiya ekonomisinin temel dayanağı niteliğindedir. Turizm, hizmet sektörünün en önemli bileşenlerinden biridir.

Kolombiya, iletişim merkezleri, pazarlama, denetim, danışmanlık, yazılım ve BT, bankacılık ve finansal hizmetler, altyapı, telekomünikasyon, sağlık, sigorta, kamu hizmetleri, lojistik, petrol ve gaz ürünleri hizmetleri, madencilik ürünleri hizmetleri gibi iş alanlarında hizmet endüstrisine sahiptir. Özellikle son yıllarda ülkede yayınlanan Türk dizilerinin beğeniyle izlenilmesinin etkisiyle Türkiye'ye olan ilgi son derece artmıştır. Özellikle İstanbul ve Kapadokya'yı ziyaret etme konusunda ciddi bir talep olduğu tespit edilmiş olup bu konuda turizm, seyahat firmalarımızın proaktif davranmalarında fayda görülmektedir. Özellikle Türk Hava Yollarının İstanbul'dan Bogota'ya direkt uçuş gerçekleştirmesi turizmde büyük bir canlanma sağlamıştır. İstatistiklere baktığımızda 2016'dan 2019 yılına kadar Kolombiya'dan ülkemize gelen yabancı ziyaretçi sayısı sürekli artmış ve 2019 yılında 50 bin ziyaretçi sayısına erişilmiştir. Ziyaretçi sayısı pandemi nedeniyle düşüş göstermiş, 2021 yılından itibaren ise toparlanmaya başlamış olmakla birlikte henüz 2019 yılı rakamlarına ulaşılamamıştır. Turizmdeki ivmelenme dikkat çekicidir. Kolombiya'da turistik tesislerin miktarının azlığı ve bazı bölgelerindeki kalite yetersizliği de otelcilik sektöründe ülkeyi önemli bir yatırım alanı haline getirmektedir. Kolombiya'da gerçekleştirilen "Vitrina Turística Anato" fuarı turizm ve seyahat acentalarını bir araya getiren önemli bir fuardır.

Ülkede ciddi oranda yer alan alt yapı ve üst yapı yetersizliği nedeniyle ülke müteahhitlik ve teknik müşavirlik ve ulaşım sektörlerinde çok önemli fırsatlar sunmaktadır. Bunun yanı sıra Türk dizilerine olan yoğun ilgi de dizi sektörü ihracatı için önemli bir fırsattır.

Enerji ve Madencilik

Petrol ve Madencilik, Kolombiya Hükümetinin en çok önem verdiği alanların başında gelmektedir. Ülke, zengin petrol ve değerli maden rezervlerine (kömür, altın, nikel vb.) sahiptir. 2020 yılı sonu istatistiklerine baktığımızda Latin Amerika'da en büyük petrol rezervi 48 milyar ton ile Venezuela'dadır. Kolombiya ise 0,3 milyar ton rezerv ile dördüncü sıradadır. Petrol üretimine baktığımızda Kolombiya, Latin Amerika'nın varil cinsinden en büyük ikinci (yılda günlük ortalama 800 bin varil), ton cinsinden ise yine en büyük üçüncü petrol üreticisidir. 2024 yılında bir önceki yıla göre üretimde yıllık %0.66 oranında artış görülmektedir.

Doğalgaz rezervlerine baktığımızda, Kolombiya'nın BP kayıtlarına göre 136 milyon m^3 doğalgaz rezervi bulunmaktadır. Venezuela'da bu rezerv 6,3 trilyon m^3 iken, diğer Latin Amerika ülkelerinde 0-0,4 trilyon m^3 aralığındadır. Kolombiya doğalgaz üretimi 2024 yılı sonu itibariyle bir önceki yıla göre %7 düşerek 0,23 tpc (toplam rezerv 2,82 tpc) seviyesinde gerçekleşmiştir. Latin Amerika üretiminde ise sırasıyla Arjantin, Meksika ve Trinidad&Tobago en büyük payı almaktadırlar. Yapılan bazı hesaplamalara göre, bu üretim hızı ile Kolombiya petrol ve doğalgaz rezervlerinin yaklaşık yedi yıl sonra tükeneceği tahmin edilmektedir.

Kolombiya kömür rezervleri bakımından ise 2020 yılı sonu itibariyle Latin Amerika'da 4.55 milyar ton rezerv ile ikinci sıradadır. Brezilya 6,59 milyar ton ile birinci sıradadır. Üretimde ise Kolombiya 65 milyon ton ile açık ara Latin Amerika'da birinci sıradadır. Bir önceki yıl ise 60

milyon ton üretilmiştir. Hemen peşinden ikinci sırada 6.5 milyon ton ile Meksika gelmektedir. Kolombiya'nın ülkemize ihracatının çok büyük bir bölümünü de taşkömürü oluşturmaktadır.

Kolombiya'nın resmi altın üretimi ise 2023 yılında 250 bin ons seviyesinde iken, 2024 yılında 210 bin ons seviyesine gerilemiştir. Latin Amerika'da üretim kapasitesine göre dördüncü sıradadır. Birinci sırada Brezilya, ikinci sırada Meksika, üçüncü sırada ise Peru yer almaktadır. Kolombiya'da altın üretiminin %75'i illegal olarak yapılmaktadır. Dünya altın talebindeki artışa paralel olarak Kolombiya'nın legal/illegal altın üretimi artmaktadır. 2014 yılında 54 bin hektar olan altın arama madeni alanı, 2024 yılında 100 bin hektara yükselmiştir.

Elektrik üretiminin yaklaşık %70'i hidroelektrik santrallerinden sağlanmakla birlikte El Niño kuraklığı dönemlerinde bu oran ciddi olarak düşmektedir. Petrol ve kömür de üretimde önemli pay almaktadır. 2024 sonu itibarı ile yıllık 82 GW saat elektrik üretimi yapılmıştır. Yenilenebilir enerjini payı ise toplam üretimin %1'inden az bir seviyededir (%0,6 güneş, %0,1 rüzgar). Latin Amerika'da alt sıralardadır. Elektrik piyasası Comisión de Regulación de Energía y Gas (Creg) tarafından kamu eli ile regule edilmektedir.

Kolombiya'da çıkarılan taşkömürü ve altın dışındaki önemli madenler; uranyum, fosfor, platinyum, nikel, demir, zümrüt, bakır ve kireçtaşıdır.

4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER

İş Kültürü

Kolombiya'da, ayrıntılı iş görüşmelerinin yemek yerine ofiste yapılması muhtemeldir. Genel olarak, Kolombiyalılar esnek ve uyarlanabilir olma ve sağduyu kullanma eğilimindedir. İş yapmadan önce sizi tanımak isterler. Muhataplar, fiyatlandırma vb. konulara hızlı ve doğrudan bir yaklaşım beklememelidirler. Kolombiyalılar kaliteyle ilgilenmelerine rağmen, fiyat genellikle bir iş ortaklığının başarısını belirleyen kilit faktördür.

Genel bir kural olarak, sözleşme sürecinde size tüm yasal gereklilikler konusunda yardımcı olabilecek bir avukat tayin etmeniz önerilir. Kolombiyalıların işle ilgili konuları e-posta yerine telefonla görüşmek istemeleri daha olasıdır. Ancak ilk tercih yüz yüze iletişimdir. Materyal göndermek için normal posta hizmetine güvenmek yanlış olur. Bunun yerine kayıtlı posta / kuryeler kullanmak daha iyidir. Kolombiya işi hiyerarşiktir. Kararlar en yüksek rütbeli kişi tarafından verilir. Alt düzey personelin karar verme yetkisine sahip olmasını beklememelisiniz.

Kolombiya'nın resmi dili İspanyolcadır. Ülkede uluslararası şirketler yaygındır ancak İngilizce iş ve toplum hayatında yaygın olarak bilinen ve kullanılan bir dil değildir. Toplantılar, fuarlar, iş görüşmeleri gibi etkinliklerde İspanyolca 'ya hâkim uzman personel ya da tercüman bulundurulması ve tanıtım materyallerinin İspanyolca dilinde hazırlanması önemle tavsiye edilmektedir. Kolombiya'da İspanyolca iletişim kurulması pazara giriş ve iş bağlama açısından son derece önemli ve etkilidir.

Barranquilla, Bogota, Cali, Cartagena ve Medellin Kolombiya'nın başlıca büyük şehirleridir. İş ziyaretleri de genellikle bu şehirlere yapılmaktadır. Başkenti Bogota'dır. Güvenlik anlamında son zamanlarda önemli gelişmeler kaydeden Kolombiya'da güvenlik tedbirlerinin alınmasına her zaman dikkat edilmesi önerilir. Özellikle petrol alanları ve madenlere yapılacak ziyaretlerde güvenlik koşullarına dikkat edilmelidir. Görüşmelerde resmiyet olmakla birlikte Kolombiya insanı kişisel ilişkilere önem vermektedir. Karşıdaki kişiyle kurulacak ölçülü bir samimiyet faydalıdır. İş görüşmelerinde tokalaşma ve göz teması önemlidir. Kolombiyalılar ile mesai saatleri dışında veya tatil günlerinde iş yapmak zordur. Tatil günlerine dikkat ederek işe girişilmesi ve mesai saatlerine dikkat edilmesi gerekmektedir. Yılın 15 Aralık-15 Ocak arası günleri iş yapmak için uygun değildir.

Yapılan işi takip etmek son derece önemlidir. Mümkünse yüz yüze mümkün değilse telefon ile o da mümkün değilse en son seçenek e-posta ile işin sıkı takibinin yapılması elzemdir. Evrak işlerine son derece dikkat edilmelidir. Evraklarda yapılacak bir hata işin çok uzamasına neden olabilmektedir.

Randevu verildiği zaman Kolombiyalılar için zaman kavramı konusunda esnek olmakta fayda vardır. İşlerde mümkün olduğunca uzun materyaller ve zaman alıcı bilgilerden ziyade hedefe yönelik ve özet bilgilerle iş yapılmalıdır. Şehirlerarası seyahatlerde kara yolu ulaşımının kullanışsız olduğu, ulaşımın havayolu ile sağlandığı ve Başkent Bogota'nın yoğun trafiği olduğu bilinmelidir.

Kolombiya'da iş yapabilmek için yakın ilişkiler kurmak gereklidir. Kolombiya'da yaşayan insanlar genellikle sıcakkanlı insanlardır. İş yapmak için arkadaşça ve sıcak ilişkiler kurmak

tavsiye edilmekle birlikte güvenilir kişilerle iş yapmak, karşıdaki kişiye de güven vermek gerekmektedir. Kolombiyalılardan bir işle ilgili hemen dönüş veya cevap beklenmemeli, sabırlı olunmalıdır.

Para Kullanımı

Kolombiya'nın resmi para birimi Kolombiya pesosu 'dur. Kısaltması "COP"tur. Kolombiya'daki fiyatlar dolar işaretiyle işaretlenmiştir ancak bu işaret Kolombiya pesosudur. Kolombiya'daki banknotlar 1.000 $, 2.000 $, 5.000 $, 10.000 $, 20.000 $, 50.000 $ ve 100.000 $ değerindedir. Kolombiya'daki madeni paralar 50 $, 100 $, 200 $, 500 $ ve 1.000 $ değerindedir. Kolombiya İspanyolcasında sentin karşılığı centavos'tur.

Nakit almanın en kolay yolu ATM'leri kullanmaktır. Dünya çapındaki kartların çoğu, ülkedeki cajeros automáticos'ta (ATM'ler) kabul edilmektedir. ATM'ler, en küçük kasabalar veya uzak bölgeler dışında hemen hemen her yerdedir. Para çekme ücretleri, değişiklik gösterse de nispeten pahalıdır. Genellikle işlem başına yaklaşık 300.000-500.000 COP (yaklaşık 100-150 ABD doları) çekilebilmektedir. Birçok banka, bir kişinin bir günde ne kadar para çekebileceğine dair sınırlar koyar (1 milyon COP).

Kredi kartları Kolombiya'da çok yaygındır ve büyük şehirlerde ve daha büyük kasabalarda yaygın olarak kullanılmaktadır. Visa, Mastercard ve American Express en yaygın kullanılan kredi kartlarıdır. Nakit avanslar için en kullanışlı kart, çoğu banka tarafından kabul edildiği için Visa'dır. MasterCard, American Expres ve Dinners daha az yaygındır, ancak yine de birçok banka tarafından kullanılmaktadır. Hesap kartıyla ödeme işlemi de mevcuttur. Bankalar arası para transferi ve ülkeler arası SWIFT işlemleri mevcuttur. Bankalar elden dolar almamaktadır. Çek kullanımına da imkân vardır fakat elektronik ödeme sistemi yaygınlaşırken çek kullanım oranı gittikçe düşmektedir.

Pasaport ve Ülkeye Geçici Giriş Vizesi Uygulaması

Diplomatik, Hizmet, Hususi veya Umuma Mahsus Pasaporta sahip Türk vatandaşları Kolombiya'ya girişte vizeden muaftır. Vizesiz olarak izin verilen ülkede kalma süresi 90 gündür. Bu süreden sonra kalmaya devam etmek isteyen kişi Kolombiya Göç Ofisine (Migración Colombia) başvurmalıdır. Yapılacak işe ve kalınacak süreye bağlı olarak da çeşitli iş vizeleri vardır. Kolombiya Dış İşleri Bakanlığı internet sitesinde vize türleri ve başvuru için gerekli dokümanlar İngilizce mevcuttur. Bağlantı adresi:

- *https://www.cancilleria.gov.co/en/procedures_services/visa/requirements*

Vize prosedürleri on-line olarak gerçekleştirilmektedir. Aşağıdaki linkten takibi yapılabilmektedir:

- *https://tramitesmre.cancilleria.gov.co/tramites/enlinea/consultarEstadoSolicitud.xhtml*

Resmi Tatiller ve Mesai Saatleri

Ülkenin dini inanışlarına göre Kutsal Hafta (Paskalya öncesindeki hafta) ve Noel zamanı (17 Aralık – 15 Ocak arası) tatil dönemleri olduğu için ülkenin iş anlamında en durgun zamanlarıdır. Bu tarihlerde iş ziyareti yapılmaması tavsiye edilmektedir. Kolombiya'da mesai saatleri dışında veya tatil günlerinde çalışmak çok nadir görülen bir durumdur. Mesai saatlerine dikkat edilmesi gerekmektedir. Çalışma günleri pazartesi-cuma günleri arasındadır. Günlük mesai sabah saat 08:00'de başlamakta ve 12:00-13.00 veya 12:30-13:30 arasında esnek öğle

molasından sonra akşam üstü 17:00’de sona ermektedir. 2023 yılı resmî tatil günleri aşağıdadır:

- 1 Ocak: Yeni Yıl (Çarşamba)
- 6 Ocak: Üç Kral Günü (Pazartesi)
- 24 Mart: Aziz Joseph Günü (Pazartesi)
- 17 Nisan: Kutsal Perşembe
- 18 Nisan: Kutsal Cuma
- 1 Mayıs: İşçi Bayramı (Perşembe)
- 2 Haziran: Yükseliş Günü (Pazartesi)
- 23 Haziran: Corpus Christi (Pazartesi)
- 30 Haziran: Kutsal Mesih Günü (Pazartesi)
- 20 Temmuz: Kolombiya Bağımsızlık Günü (Pazar)
- 7 Ağustos: Boyacá Muharebesi (Perşembe)
- 18 Ağustos: Meryem Ana'nın Göğe Kabulü (Pazartesi)
- 13 Ekim: Kolomb Günü (Pazartesi)
- 3 Kasım: Tüm Azizler Günü (Pazartesi)
- 17 Kasım: Cartagena Bağımsızlık Günü (Pazartesi)
- 8 Aralık: Kusursuz Doğum Günü (Pazartesi)
- 25 Aralık: Noel (Perşembe)

Yerel Saat

Kolombiya’nın yerel saati Türkiye’den 8 saat geridedir.

5. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER

Şirket Türleri

Kolombiya'da kalıcı faaliyette bulunmak için en sık kullanılan araçlar ticari şirketler ve yabancı şirket şubeleridir. Kurulması mümkün ticari şirketler ise şunlardır:

1. Basitleştirilmiş Anonim Şirket (Simplified Stock Company) (S.A.S. İspanyolca kısaltması)
2. Limited Şirket
3. Şirket (Corporation) (S.A. İspanyolca kısaltması)

Son yıllarda, Basitleştirilmiş Anonim Şirketi (S.A.S.) özellikle kuruluş süreci, işleyişi ve idaresindeki esnekliği ve hissedarlarının şirketin içyapısı için şart ve koşulları belirlerken sahip olduğu geniş özgürlük açısından iş dünyası için en çok tercih edilen yasal araç haline gelmiştir.

Yabancı firmalar tarafından Kolombiya'daki işlerini yürütebilmek için şubeler de açılabilmektedir. Şubelerin ana merkezden yasal olarak hiçbir farkı yoktur. Ticaret Kanuna göre, yabancı bir şirketin Kolombiya'da kalıcı faaliyetlerde bulunabilmesi için bir şube kurması gerekmektedir.

Şirket Kurma Prosedürü

Ticari şirketler ve şubeler, bulunduğu şehrin ilgili Ticaret Odası tarafından tutulan ticari sicile kayıt yaptırmak zorundadır. Kayıt için temsilci veya müdür olarak atanan personelin kabul mektubu gibi Ticaret Odasının talep ettiği evraklar Odaya sunulmalıdır. Ticaret Odası ayrıca, Kolombiya Gümrük ve Vergi İdaresi (DIAN)'nden "Ulusal Vergi Kaydı (National Tax Registry) (RUT İspanyolca kısaltması) "kaydı yapılabilmesi için geçici kayıt yaparak Gümrük İdaresine başvuru formunu işler. Kayıt ücretlerinin ise Ticaret Odasına başvuru yapılmadan ödenmesi gerekmektedir.

Şirketin yasal yöneticisinin, temsilcisinin ataması Ticaret Odasına başvurmadan önce yapılmalıdır. Daha sonra yasal temsilcinin kaydı için atamayı gösteren yasal belge, kabul mektubu ve kimlik belgesi ile birlikte ilgili Ticaret Odasına başvurulmalıdır. Şirketin yöneticileri Kolombiya'da ikamet etmeyen yabancılar olabilmektedir. Yasal denetçiler ise Kolombiya kamu muhasebecileri olmalıdır.

Vergi numarası Ticaret Odası kaydından önce, şirket kuruluş aşamasında veya herhangi bir ticari aktiviteye başlamadan önce alınabilir. Vergi numarası Ticaret Odası kaydından sonra Kolombiya Vergi Otoritesi DIAN'dan doğrudan alınabilir yani Ticaret Odası kaydı yapıldığında, vergi kayıt numarası ilgili Ticaret Odası tarafından doğrudan DIAN'dan talep edilecektir.

Eğer Ticaret Odası kaydından önce doğrudan DIAN'a başvurulacak ise, ilgili kişi kimliği ile randevu almalıdır. İlgili kişi bir başvuru formu dolduracaktır. Eğer bu kişi bir avukat ise, temsil yetkisi kuruma sunulmalıdır. Vekaletname altı (6) ayı aşan bir süre için verildiyse, yetkili makamlar tarafından avukatın faaliyet belgesi de talep edilir.

Şirket Vergi kaydı (RUT) yapıldıktan sonra ilgili Ticaret Odası tarafından daha sonra güncellenmesi gereken Vergi Kimlik Numarası (NIT) da alınacaktır.

Şirketin veya şubenin yasal temsilcisinin ve bunların yerine geçen kişilerin, ikamet edip etmediklerine bakılmaksızın, kendilerine ait bir Vergi Kimlik Numarasına (NIT) ve elektronik bir imzaya sahip olmaları gerektiği unutulmamalıdır.

Eğer şirketin yasal temsilcileri kayıt sırasında bulunamayacaksa kendileri adına bir avukat atamalıdırlar. Kolombiya'da bir şirketin kurulması için aşağıdaki belgeler gereklidir:
1. İlgili menşe ülkede yayınlanan ve ana ofisin (hissedar olarak hareket edecek bir şirket ise) varlığını ve geçerliliğini belgeleyen bir belge.
2. Yetkili temsilci ve ortak olarak imzalayan kimsenin bunu yapma yetkisine sahip olduğunu gösteren belgeler.

Kolombiya'da bir şubenin kaydedilmesi için aşağıdaki belgeler gereklidir:
1. Kuruluş belgeleri ve merkez ofis tüzüğü
2. Menşe ülkesinde düzenlenen şirket merkezinin varlığına ve geçerliliğine dair kanıt sağlayan ilgili ülkede düzenlenen belgeler
3. Şirket merkezi adına kimin hareket ettiğini ve bunu yapma yetkisine sahip olduğunu kanıtlayan belgeler.
4. Şirket merkezi tarafından Kolombiya'da şube açılması kararını gösteren belge. İçeriğinde şube ismi, açılma amacı, sermayesi, şubenin ikametgâhı, ülkede geçirilecek süre ve fesih gerekçeleri, alternatifleriyle birlikte temsilcilerin isimleri, Kolombiyalı muhasebeci yasal bir denetçi ismi.

Yurtdışında verilen tüm belgeler Kolombiya'da geçerli olmak üzere Kolombiya konsolosluğu tarafından apostil veya onay yapılacaktır. İspanyolcadan farklı bir dilde hazırlanmış belgeler, Kolombiya'da usulüne uygun olarak yetkilendirilmiş ve imzası Dışişleri Bakanlığı tarafından yasallaştırılan resmi bir yeminli tercüman tarafından tercüme edilmelidir.

Şirket kurulumu için Kolombiya yasaları asgari bir kuruluş sermayesi istememektedir. Sermaye katkısı, şirketin Kolombiya'da yapmayı planladığı faaliyetlerle ilgili olarak hissedarlar veya ortaklar tarafından belirlenir. Ülkeye Kolombiya vatandaşı olmayanlar tarafından sermaye katkısı olarak giren yabancı para cinsinden meblağ Kolombiya Merkez Bankasına kaydettirilmelidir.

Sigorta

Kolombiya'daki sigorta faaliyetleri Maliye Bakanlığı'na bağlı bağımsız ve teknik bir kuruluş olan "Financial Superintendency of Colombia" denetimindedir. Bir kuruluş sigortacılık faaliyeti yürütmek istiyorsa bahse konu kurumdan yetki almak zorundadır. Yetkiyi alabilmek için "Financial System Organic Statute" kanunun 1. Konu 3. Bölümünde ve "External Circular 1996/007" kanununun 1.paragraf, 1. Bölüm 1. Başlığında yer alan gereklilikler sağlanmalıdır.

Sağlık, otomobil, ev, hayat, kaza, mal sigortası gibi birçok sigorta tipi bulunmaktadır. Trafik sigortası bu ülkede zorunludur. Şu anda ülkede kayıtlı 24 genel sigorta şirketi bulunmaktadır, bunların 20'si hayat sigortası şirketidir ve ikisi sigorta kooperatifleridir. Ayrıca, 49 sigorta ve reasürans aracı kurumu ve 19 yabancı reasürör temsilciliği bulunmaktadır. Endüstri, son on yılda %12,3'lük bir büyüme göstermiş ve GSYİH'nın %2,79'una denk gelen bir prim penetrasyonuna erişmiştir. Gelir ödemelerinin %16'sının emeklilik, %12,5'inin ise sağlık kesintisi olarak sosyal güvenlik sistemine gitmektedir. 2023 yılı sonunda parlamentodan

senatoya iletilen taslak Sağlık Reformu ile sosyal güvenlik alanında kamu sektörünün ağırlığının artırılması hedeflenmektedir.

Kolombiya'daki ticari sigortalar genellikle nakliye sigortası, finansal sigorta, yangın sigortası, hırsızlık, kırılma, kaybolma, çalışanların kişisel mülkiyet vb. birçok sigortayı kapsamaktadır. Ayrıca, ihracat kredisi sigortası da bulunmaktadır. 2569/1993, 1649/1994, 1176/1995 ve 1222/2003 sayılı Kararnameler ihracat kredileri sigortasını düzenleyen Kararnamelerdir. Kolombiya Sigortacılar Birliği (FASECOLDA) de bulunmaktadır. Bu birlik web sitesinden gerekli bilgiler ve istatistikler temin edilebilmektedir. https://fasecolda.com/

Kolombiya'daki sigorta faaliyetleri Maliye Bakanlığı'na bağlı bağımsız ve teknik bir kuruluş olan "Financial Superintendency of Colombia" Bir kuruluş sigortacılık faaliyeti yürümek istiyorsa bahse konu kurumdan yetki almak zorundadır. Yetkiyi alabilmek için "Financial System Organic Statute" kanunun 1. Konu 3. Bölümünde ve "External Circular 1996/007" Kanununun 1.paragraf, 1. Bölüm 1. Başlığında yer alan gereklilikler sağlanmalıdır.

Sağlık, otomobil, ev, hayat, kaza, mal sigortası gibi birçok sigorta tipi bulunmaktadır. Trafik sigortası bu ülkede zorunludur. Şu anda ülkede kayıtlı 24 genel sigorta şirketi bulunmaktadır, bunların 20'si hayat sigortası şirketidir ve ikisi sigorta kooperatifleridir. Ayrıca, 49 sigorta ve reasürans aracı kurumu ve 19 yabancı reasürör temsilciliği bulunmaktadır. Endüstri, son on yılda %12.3'lük bir büyüme göstermiş ve GSYİH'nın %2.79'una denk gelen bir prim penetrasyonuna erişmiştir. Emeklilik fonlarında biriken varlığın 2023 yılının ilk yarısı sonu itibarı ile 95 milyar ABD doları seviyesine yükseldiği tahmin edilmektedir. Gelir ödemelerinin %16'sının emeklilik, %12,5'inin ise sağlık kesintisi olarak sosyal güvenlik sistemine gitmektedir. 2023 yılı sonunda parlamentodan senatoya iletilen taslak Sağlık Reformu ile sosyal güvenlik alanında kamu sektörünün ağırlığının artırılması hedeflenmektedir.

Kolombiya'daki ticari sigortalar genellikle nakliye sigortası, finansal sigorta, yangın sigortası, hırsızlık, kırılma, kaybolma, çalışanların kişisel mülkiyet vb. birçok sigortayı kapsamaktadır. Ayrıca, ihracat kredisi sigortası da bulunmaktadır. 2569/1993, 1649/1994, 1176/1995 ve 1222/2003 sayılı Kararnameler ihracat kredileri sigortasını düzenleyen Kararnamelerdir. Kolombiya Sigortacılar Birliği (FASECOLDA) de bulunmaktadır. Bu birlik web sitesinden gerekli bilgiler ve istatistikler temin edilebilmektedir. *https://fasecolda.com/*

Bankacılık Mevzuatı

Finansal düzenlemeler Kolombiya Anayasasının 335. Maddesi ile belirlenmiştir. Bu maddeye göre finansal faaliyetler, sermaye piyasaları faaliyetleri, sigorta faaliyetleri ile mevduat alma faaliyetlerinin yönetimi ile ilgili diğer faaliyetler kamu yararı niteliğindeki faaliyetlerdir ve bu nedenle yalnızca hükümetten önceden ve açık bir şekilde izin alınarak yapılabilmektedir. Kolombiya Anayasası ayrıca Kolombiya Kongresinin hükümetin finansal piyasalara müdahale etme ve finansal faaliyetleri düzenleme şeklini belirlemek zorunda olduğunu bildirmektedir.

Anayasaya göre Kolombiya Bankacılık Mevzuatı aşağıdakilere dayanmaktadır:

• Hükümetin finansal piyasaları düzenlediği genel ilkeleri belirleyen Kolombiya Kongresi tarafından çıkarılan kanunlar.

• Finansal sektör ve finansal sistemin mimarisi için politika belirleyen Ülke Başkanı ve Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılan kararlar.
• Kongre ve Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmeliklerin teknik yönlerini uygulayan Maliye Müfettişliği tarafından çıkarılan kararlar.

Özellikle, Kolombiya'daki bankacılık düzenleme hukukunun ana kaynakları şunlardır:
• Hükümetin finansal piyasalara müdahale etme, denetleme, düzenleme ve kontrol etme yetkilerini sağlayan 45/1990 sayılı Kanun
• Finansal tüketicinin korunmasına ilişkin genel ilkeleri belirleyen 1328/2009 sayılı Kanun.

45/1990 sayılı Kanuna ek olarak, Maliye Bakanlığı 663/1993 sayılı Kararnameyi yayınlamış ve bu Kararnameyi finansal sistemin Organik Tüzüğü olarak da adlandırmıştır. Finansal Sistemin Organik Tüzüğü 45/1990 sayılı Kanunu uygulamaktadır ve Kolombiya finansal sisteminin genel mimarisini oluşturmaktadır.

2555/2010 sayılı Kararname, tüm finansal piyasa kararlarını derlemektedir ve Kolombiya'da finansal faaliyetlerin gerçekleştirilmesine ilişkin genel kuralları belirleyerek finansal düzenlemeyi tek bir araçta birleştirmektedir.

Ülke Başkanı ve Maliye Bakanlığı, Kongre tarafından belirlenen genel ilkeler çerçevesinde hareket ederek Kolombiya'daki finansal piyasaları düzenleyen ana mercilerdir. Finans sektörü ile ilgili tüm politikalar ve düzenleyici teklifler "Maliye Bakanlığı Mali Düzenleme ve Finansal Araştırmalar Birimi "Unidad de Proyección Normativa ve Estudios de Regulación Financiera (URF)" tarafından hazırlanmaktadır ve onaylanmaktadır. 5 üyesi vardır: Ülke Başkanı tarafından atanan Direktör, Maliye Bakanı, Mali Müşavir ve iki bağımsız üye.

Merkez Bankası "Banco de la República de Colombia" para politikası ve döviz kural ve düzenlemelerinden sorumludur. Kolombiya'da herhangi bir bankacılık faaliyeti gerçekleştirmek için lisans gereklidir. 3 tip bankacılık lisansı vardır: Ticari Bankalar, Yatırım Bankaları ve Finans Şirketleri. Lisans başvurusu birçok düzenlemeye ve kurala tabidir. *www.superfinanciera.gov.co* web sitesi incelenmeli ve oradaki başvuru formu ile başvuru yapılmalıdır. "Finansal Denetleme Kurumu (Superintendence of Finance)" lisans verme konusunda karar vericidir.

Yabancı kuruluşlar, lisans gerekmeden Kolombiya sakinlerine kredi verebilirler. Ancak, yabancı finansal kuruluşlar uygun bir yerel lisans olmadan Kolombiya içinde aktif olarak bankacılık veya yatırım hizmetleri gerçekleştiremezler.

Yabancı para cinsinden dışarıdan borç alan Kolombiya vatandaşı bu borcu ve borç veren kurumu Kolombiya Merkez Bankası'na kaydettirmelidir.

Tarım sektörüne finansal destek verme amaçlı kurulan "Banco Agrario" ve müteahhitlik projelerine finans desteği sağlayan ve 2011 yılında kurulan "The Colombian Development Bank (Financiera de Desarrollo Nacional) (FDN)" dışında Kolombiya'da herhangi bir kamu bankası bulunmamaktadır. 1999 yılındaki ekonomik krizden sonra ülke bütün kamu bankalarını satma kararı almıştır.

Finansal Sistemin Organik Tüzüğü ve 2555/2010 sayılı Kararname, tüm finansal kurumlar için genel kurumsal yönetim şemasını oluşturmaktadır. Bütün finansal kurumlar "co-operative associations (Sociedades Anónimas)" olarak kurulmalıdırlar. Genel kurul, en üst düzey organ olup, yönetim kurulunu belirler. Yönetim kurulu bir denetim komitesi de belirlemelidir. Bir kredi kurumu yönetim kurulu en az beş üyeye sahip olmalıdır ve toplam sayı on üyeyi aşamaz. Yöneticiler, kurumu yasal olarak temsil etmek için Finans Denetleme Kurumu tarafından yetkilendirilmelidir.

Kolombiya bankacılık mevzuatında henüz bir kaldıraç oranı getirilmemiştir. Bankaların tasfiyesine ilişkin yasal çerçeve, Finansal Sistemin Organik Tüzüğü ve 2555/2010 sayılı Karar ile düzenlenmiştir. Herhangi bir tasfiye prosedüründen önce Finansal Denetleme Kurumu işletmenin tasfiyesini önlemek için idari bir devralma eylemiyle önleyici tedbirler uygulayabilmesi veya bir finansal kurumun iş ve mülkünün kontrolünü ele geçirmesi mümkündür.

Bankacılık Düzenleyici Kurumları şunlardır:

1) Financial Regulation and Financial Studies Unit (Unidad de Proyección Normativa y Estudios de Regulación Financiera) (URF) *www.urf.gov.co*
2) Central Bank of Colombia (Banco de la República) *www.banrep.gov.co*
3) National Tax and Customs Office of Colombia (Dirección de Impuestos y Aduanas Nacionales de Colombia) (DIAN) *www.dian.gov.co*
4) Superintendence of Finance (Superintendencia Financiera)
5) Colombian Congress *http://www.secretariasenado.gov.co/*

Vizeler

Dış İşleri Bakanlığı internet sitesinde vize türleri ve başvuru için gerekli dokümanlar İngilizce mevcuttur. Bağlantı adresi:

- *https://www.cancilleria.gov.co/en/procedures_services/visa/requirements*

Vize prosedürleri online olarak gerçekleştirilmektedir. Aşağıdaki linkten takibi yapılabilmektedir:

- *https://tramitesmre.cancilleria.gov.co/tramites/enlinea/consultarEstadoSolicitud.xhtml*

Kaynak: T.C. Bogota Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği